Nr. 139, detsember 2020

EESTI METODISTI KIRIKU AJAKIRI

KODUTEEL





INGLITE SÕNUM JÕULUIMEST
KASVAMINE KRIISIS
RAKVERE 100

Indeks 78228 ISSN 1406-2291
Nr. 4 (139), detsember 2020 Hind 5 eurot

SELLES NUMBRIS:

Esikaane foto: Unsplash
Väljaandja: EMK, Narva mnt 51, 10120 Tallinn
Tel: 501 2483; e-post: koduteel@metodistikirik.ee
www.metodistikirik.ee/koduteel
Toimetaja: Marjana Luist
Toimetuse kolleegium: Robert Tšerenkov, Andres Kapp, Anneli Klausson, Rein Laaneser, Tarmo Lilleoja, Anne Saluraid, Meeli Tankler, Inna Välja
Keeletoimetaja: Inna Välja
Küljendus: Kersti Tormis

TOIMETAJALT


Foto: Meriliis Metsamäe

Hirm, mure, katsumused, kriis – need märksõnad kirjeldavad viiruse leviku tõttu tänast Eesti olukorda. Sarnaste märksõnadega võiks kirjeldada ka olukorda, millesse sattus Peetrus, kui ta uljalt üle paadiserva vee peale astus, siis aga vajuma hakkas. Teda ei hirmutanud ega ohustanud mitte viirus, vaid kõrged lained ja sügav merepõhi.

„Issand, päästa mind!" oli Peetruse hüüe viimases hädas. Küllap on nii mõnigi meist samamoodi Issanda poole hüüdnud, et Ta hoiaks nii appihüüdjat ennast kui ka tema lähedasi koroonaviiruse eest või aitaks toime tulla olukorraga, mida viiruse levik kaasa on toonud.

Hea on teada, et selle koroonakriisi ajal, hirmude ja nakatumiste keskel on meil seesama Päästja, kes Peetruse käest haaras. Meil on seesama Päästja, kelle paati astumise tagajärjel saabus rahu.

Hirmust ja rahust kriisi ajal saad lugeda selle ajakirja mitmes rubriigis: hingehoidlik sõnum räägib orjameelsuse asendumisest vaba inimese identiteediga, mil hirm vaenlase ees asendub usaldusega Jumala vastu; tunnistuste rubriigis kirjutavad koroonat põdenud kristlased sellest, kuidas kõige keerulisemates olukordades võib Jumal rahu anda, ning jutlus räägib inglite sõnumist nii karjastele kui meile – Päästja on tulnud, et meil oleks rahu.

Usun, et leiate nendelt ajakirja veergudelt julgustavaid sõnumeid ajaks, kui hirm ja mure tahavad võimust võtta. Olgu Issanda rahu meie kõikidega!

MARJANA LUIST,
toimetaja

HOIA SILM PEAL

Eesti Metodisti Kiriku ajakiri KODUTEEL
Facebookis aadressil
http://www.facebook.com/emk.koduteel
Veebikodus aadressil
http://www.metodistikirik.ee/koduteel
Issuu keskkonnas aadressil
http://issuu.com/koduteel

Kallid lugejad!


Foto: erakogu

Oleme taas advendiajas ja ootame jõule – Kristuse sünnipäeva tähistamist. See on üks eriline aeg aastas, kui me ristirahvana tuletame meelde Jumala armu ja armastust, mis sai ilmsiks läbi Jumala Poja tuleku sellesse patusesse ja omadega sassis maailma, et tuua pattude andestust, lepitust Jumalaga ja uut elu kõigile, kes usus selle sõnumi vastu võtavad.

Kuid advendiaeg ei ole pelgalt tagasivaade *ca* 2000 aasta tagustele armsatele jõulusündmustele, vaid on ka aeg, kui me vaatame ettepoole, Kristuse teisele tulemisele. Nagu aastatuhanded tagasi inimesed ootasid Kristuse (Messia) tulekut, nii ka täna ootame meie Kristuse taastulekut lõplikus võidus, et kaduv oleks võidetud eluga (1Kr 15:54). Seega on hea ja õige, kui advendiajal uurime läbi oma südamed ja valmistame ennast selleks kohtumiseks Kristusega. Kui advendiaeg jääb meile ainult ammuste sündmuste meenutuse ajaks, mis ei mõjuta meie olevikku ja tulevikku, siis me jääme millestki väga tähtsast ilma. Usun, et meil kristlastena on vahel piltlikult öeldes oht jääda kinni Jeesuse sõime juurde, ilma et me oma usuelus sealt edasi areneks või kasvaks. Jätkates seda analoogiat, võime tõdeda, et ega Jeesuski ei jäänud sinna sõime igaveseks. Hästi tuntud jõuluevangeeliumi peatükis on öeldud Jeesuse kohta järgnevalt: Ja Jeesus kasvas tarkuses ja pikkuses ja armus Jumala ja inimeste juures. (Lk 2:52)

Tahaksin soovida meile kõigile, et me kasvaksime tarkuses ja armus. Kasvaksime vaimulikult tugevaks, nagu ka apostel Paulus ütles, et me ei oleks „väetid lapsed," vaid saaksime „täismeheks Kristuse täisea mõõtu mööda." (Ef 4:13–14). Kasutame seda advendiaega, et kasvada Jumalale lähemale ja valmistada oma südamed mitte ainult jõulude tähistamiseks, vaid ka Kristuse taastulekuks, mil me näeme Teda mitte kui lapsukest sõimes, vaid kui kuningate Kuningat ja isandate Issandat.

Õnnistatud advendi- ja jõuluaega teile ja teie lähedastele!

ROBERT TŠERENKOV,
superintendent


Foto: Pixabay

Inglite sõnum

„Aga ingel ütles neile: „Ärge kartke! Sest vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis saab osaks kogu rahvale.“ **(Lk 2:10)**



Foto: koguduse fotokogu

Juba varasest lapsepõlvest saadik seostub mulle jõulude tähistamine erilise sooja atmosfääriga lähedaste keskel ning mingisuguse helge imeootuse lootusega. Jah, jah, täpselt imega! Sest jõululugu pole midagi muud, kui uskumatu ime, mis vaevalt tänapäeva inimese mõistusesse mahub.

Jõululoo üle mõtiskledes tahan teiega jagada seda ingellikku sõnumit, mida kuulsid karjased.

Kõigepealt, mis sõnadega ingel pöördus karjaste poole? Need olid: „Ärge kartke!“ Nähes inglit keset öötaevast, arvan, et igaüks ehmuks tõsiselt. Me kipume kartma kõike tundmatut, ebatavalist. Viimasel ajal hirmutatakse meid massimeedias ja sotsiaalvõrkudes üha rohkem ja rohkem tulevaste sündmuste ning erinevate statistiliste andmetega. Keegi kardab tööd kaotada. Keegi kardab nakatuda, mis on eriti aktuaalne sellel aastal. Keegi kardab kataklüsme ja õnnetusi, keegi kardab surra. Mures tuleviku pärast, kammitseb hirm inimese teadvust, hävitab usu ja purustab lootuse. Kuid taevane ingel tõi meile julgustava sõnumi, et heidaksime kõrvale hirmu ning Jumalat usaldades võtaksime vastu rõõmsa päästesõnumi, mis vabastab kurjast ja patust. Mõned teadlased väidavad, et Piiblis on 365 korda kasutatud üleskutset mitte karta. See on hea julgustus igaks päevaks. Tegelikult suur osa sellest, mida kardame, ei juhtu kunagi.

Järgmine uudis, mille ingel tõi, on uskumatu rõõm, millele avati juurdepääs kõikidele inimestele. Kõik inimesed maailmas otsivad rõõmu, see on eluks äärmiselt vajalik. Tark Saalomon väidab, et see suudab isegi tervendada.



Foto: Wikimedia

Foto: Unsplash



Jõuluöö, rahuöö

Igavik valas end aega ja ruumi,
Armastus maandus ahelais maal.
Inglidki lunastussaladust uurind,
kuid selle sügavust mõõta ei saa.

Kõiksuse Kuningas loomade sõimes,
Võimsaim ilmus kui väike laps.
Kes oma õndsuse kaaslasteks lõi meid,
tuli, et saada me vabastajaks.

Jõuluöö, rahuöö, lootuste hommik,
Jumala eneseandmise tipp.
Taevariik saabus, sest Jeesuses ongi
õndsuse lõputu igavik.

AINO HENNO

„*Rõõmus süda toob head tervenemist, aga rõhutud vaim kuivatab luudki.*“ (Õp 17:22)

Igaüks leiab teatud moel oma rõõmuallika. Keegi leiab selle suhetest perekonna või sõpradega. Keegi leiab millegi omandamises: kas saades kingitusi või ostes midagi väärtuslikku või mõttetut. Keegi leiab saavutustes: saades medali, saavutades staatuse, ületades raskusi. Keegi heategevuses: tehes head, aidates abivajajaid. Keegi aga himudes ja pattudes.

Millist rõõmu aga kuulutas ingel? Kus on see rõõmuallikas, mis jõulude ajal sai kättesaadavaks kõigile inimestele? Muidugi mitte ülaltoodud näidetes, sest kõik nad tekitavad rõõmutunde ainult ajutiselt ning lühikese aja möödudes lakkavad meid rahuldamast. On olemas rõõm, mis ilmus Jeesuse Kristuse kehastuses. See on päästerõõm, mille saame pattude andeksandmisest, vaadates kõike toimuvat läbi igavese elu perspektiivi. Paljud tänapäeva kristlased kaotavad selle rõõmu, kuna vaatavad oma elu üksnes ajutiste väärtuste ja selles maailmas toimuvate sündmuste perspektiivist: kuidas meisse suhtutakse, mida me omame ja millistes oludes oleme. Apostel Paulus väljendab seda järgmiste sõnadega.

„*Kui me loodame Kristuse peale üksnes selles elus, siis me oleme kõigist inimestest armetumad.*“ (1Kr 15:19)

Kirjas filiplastele kutsub ta aga tundma rõõmu Issandas, mis on üle kõigi eluolude.

„*Olge ikka rõõmsad Issandas! Taas ma ütlen: Olge rõõmsad!*“ (Fl 4:4)

See on nüüd meie valik – kas hakkame meelt heitma või rõõmustama. Ingel ilmutas rõõmu, mis meil on Issandas, hoolimata ümbritsevatest oludest. See rõõm pole ühekordne nähtus. Rõõm, mis juurdub meie teadvuses ja elus, kui me kasvame Issanda Jeesuse Kristuse tundmises ja selles teadmises, mida Ta on meie heaks teinud.

On olemas rõõm, mis ilmus Jeesuse Kristuse kehastuses. See on päästerõõm, mille saame pattude andeksandmisest, vaadates kõike toimuvat läbi igavese elu perspektiivi.

Siis „*...äkitselt olid koos ingliga taevased väed Jumalat kiitmas: „Au olgu Jumalale kõrges ja maa peal rahu, inimestest hea meel!*” (Lk 2:13, 14)

Inglikoor ei suutnud tagasi hoida rõõmu, mis neid jõulude ajal valdas. Ülistades Jumalat, kuulutades Jumala rahu maa peal ja head inimkonnale, korraldasid nad tõelise jõulupüha! Võiksime öelda, et „eriefektidega galakontserdi“.

Sellistest uudistest rabatud karjased tormasid viivitamatult Petlemma, et isiklikult näha, mida inglid neile kuulutasid.

Jumal aidaku meil enda jaoks teadvustada: Milles peitub ingellik sõnum meile isiklikult?

Soovin kõigile tõeliselt rõõmsat ja helget Kristuse sündimise tähistamist! Las Tema au, rahu ja arm täidab iga kodu, vaatamata oludele, mis meid ümbritsevad!

ALEKSANDR FJODOROV,
Tallinna koguduse vene osaduse pastor

Katekismuse taasavastamine

Kristlik õpetus ei ole enam Euroopa ja Põhja-Ameerika kultuurides esikohal. Selline olukord on ka Eestis kestnud juba pikemat aega ja ühiskond sekulariseerub jätkuvalt. Briti Guardiani uudisteportaalis ilmus 2018. aastal artikkel pealkirjaga „Vaikimisi valitsev ristiusk on kadunud: mittekristliku Euroopa tõus“. Artikli põhjal pole enamikul 16–20 aastastest noortest religioosset kuuluvust ning nad palvetavad väga harva, kui üldse. Läänes väheneb pidevalt kristlikku usku tunnistavate inimeste arv. Paljudes Euroopa riikides, nagu näiteks Eestis, puudub 70–80% inimestest religioosne kuuluvus.[1]

Kahjuks pole näha, et see olukord lähiajal paraneks. Pigem on nii, et Euroopas ja Põhja-Euroopas omab kirik veel vähem mõju ühiskonnale, kuid ühiskond mõjutab üha enam kirikut. Need arengud on nähtavad mõnes maailma paigas, kus paljud maailmale omased väärtused on ka Ühinenud Metodisti Kiriku poolt omaks võetud.

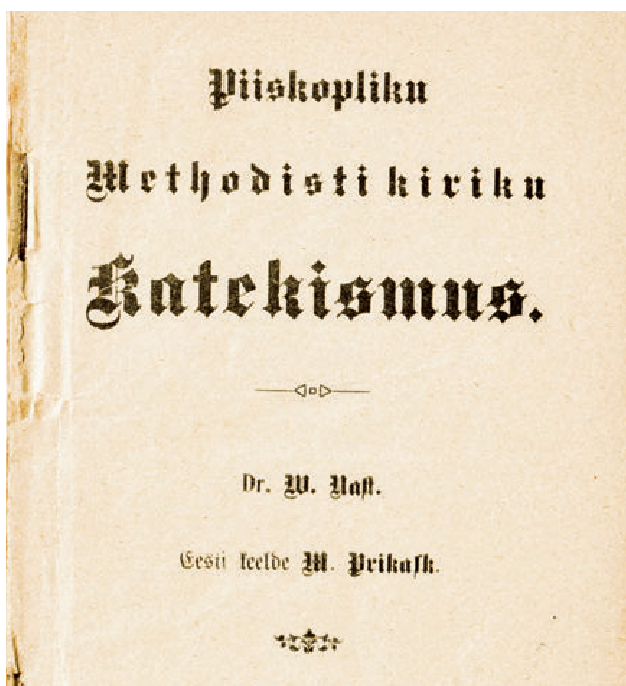
Elame maailmas, kus kirik vajab väga tugevat jüngerluse programmi. Kogudused peaksid hoolikalt kasutama kõiki töövahendeid, millega oma liikmete usku tugevdada, lastele edasi anda ja oma usku maailmaga jagada. Üheks selliseks tööriistaks on katekismus.

Elame maailmas, kus kirik vajab väga tugevat jüngerluse programmi. Kogudused peaksid hoolikalt kasutama kõiki töövahendeid, millega oma liikmete usku tugevdada, lastele edasi anda ja oma usku maailmaga jagada. Üheks selliseks tööriistaks on katekismus.

Mis on katekismus ja miks on see oluline?
Katekismus on ristiusu põhimõistete kohta käiv juhend, mille formaadiks on küsimused ja vastused. Seda on läbi aegade kasutanud luterlased, roomakatoliiklased, õigeusklikud ja isegi baptistid ning nelipühilased jt. John Wesley toimetas ja andis välja kaks katekismust. Üks oli mõeldud täiskasvanutele ja see on esitatud Wesley koostatud kristliku raamatukogu 14. köites. Tegemist on inglise kiriku kohandatud väljaandega (*Westminster Shorter Catechism*). Lisaks andis ta välja katekismuse lastele (*Instructions for Children*). Ühinenud Metodisti Kirik on katekismust kasutanud ja teeb seda jätkuvalt nii Eestis kui mujal maailmas. Ameerika metodistid kasutasid seda varem laialdaselt jüngrikoolituses, kuid katekismus kaotas esialgse tähtsuse 20. sajandi keskel – põhjuseks oli pigem vaimulik allakäik. Autorite William Abrahami ja David Watsoni raamat ühinenud metodistide peamistest veendumustest (*Key United Methodist Beliefs*) märgib, et kuni möödunud sajandi keskpaigani anti katekismust regulaarselt välja. See traditsioon katkes, kui metodismis hakkasid maad võtma nn revisionistliku teoloogia[2] mitmesugused vormid. Kirikule on väga oluline oma usus selgust hoida, sest arusaamad võivad olla paikkonniti väga erinevad ning uued liikmed peaksid selgelt teadma, millega nad ühinevad.


Foto: erakogu

Liberaalsete protestantide ja praeguse traditsioonilise metodisti katekismuse põhitõdede vahel on suur erinevus. Mõlemad pooled on Ühinenud Metodisti Kiriku liikmeskonnas maailmas esindatud. Vaadakem, kuivõrd erinevad on



Fotod: EMK arhiiv

Piiskopliku Methodisti kiriku katekismus 1920. aastast. Eesti keelde tõlkis selle Martin Prikask.

nende arusaamad. Teoloog Roger Olseni järgi pole liberaalsetel protestantidel kindlalt paigas usutõdesid, kuid nad jagavad üldiselt järgmisi veendumusi:

1. Nüüdisaegsele kultuurile peab andma vähemalt samasuguse või isegi suurema kaalu kui Pühakirjale ja kristlikule traditsioonile.

2. Protestantlikud liberaalid usuvad inimkonna progressi ja suurt arengupotentsiaali.

3. Usk, et teoloogia algab inimkogemusega, mitte jumaliku ilmutusega (Piibel), nagu oldi varem veendunud.

4. Usk, et Piibel on peamine ja klassikaline vaimulik allikas, kuid see pole üleloomulikult inspireeritud ja veatu.

5. Muud vaated, mida teatud protestantlike liberaalide keskel jagatakse, on skeptilised imede suhtes: keskendutakse Jeesuse inimlikule olemusele ja vähendatakse ning interpreteeritakse ringi tema jumalikkust, rõhutatakse universaalset päästet ning õpetatakse, et kõigis religioonides leidub tõtt, kuigi ristiusus kui absoluutses religioonis võetakse kokku kõigi usundite tõde.[3]

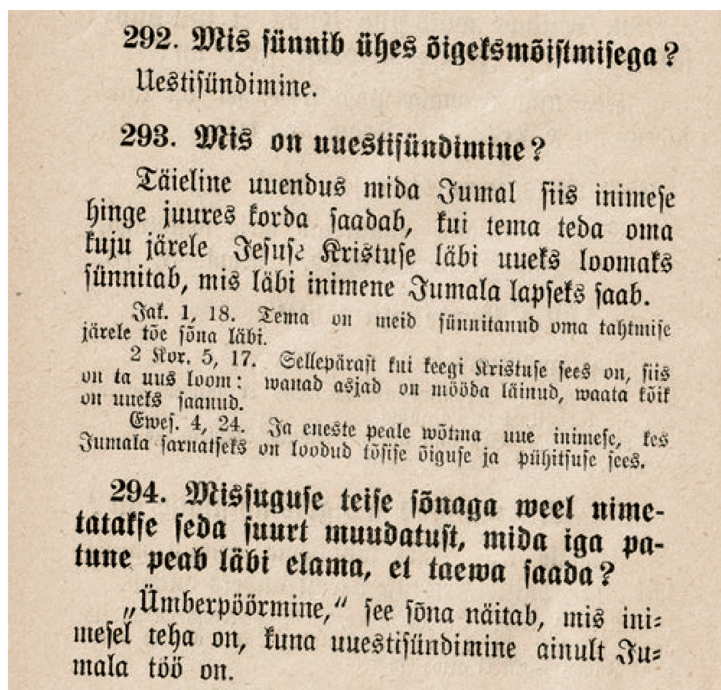
Traditsioonilisi vaateid samades küsimustes väljendab hästi Timothy C. Tennent oma katekismust käsitlevas raamatus *Thirty Questions: A Short Catechism on the Christian Faith* („Kolmkümmend küsimust: kristliku usu lühikatekismus“):

1. „Piibel on standard, mille põhjal tuleb hinnata ja otsustada kõigi ristiusu tõdede üle.“[4]

2. Aadama pattulangemise tõttu „sünnime kõik patustena ja meil on loomulik kalduvus pattu teha.“[5]

3. Jumal annab endast teada üldilmutuse (loodu kord ja inimese südametunnistus) ja eriilmutuse kaudu (**Pühakiri ja Jeesus Kristus**), mis väljendab Jumala tahet.[6]

4. „…Piibel vahendab meile Jumala eneseilmutust…“, sest Piibli järgi on Kiri Jumalast sisendatud. Pühakiri väljendab Jumala enese suust pärit sõnu.[7]



292. Mis sünnib ühes õigeksmõistmisega?

Uestisündimine.

293. Mis on uuestisündimine?

Täieline uuendus mida Jumal siis inimese hinge juures korda saadab, kui tema teda oma kuju järele Jesuse Kristuse läbi uueks loomaks sünnitab, mis läbi inimene Jumala lapseks saab.

Jak. 1, 18. Tema on meid sünnitanud oma tahtmise järele tõe sõna läbi.

2 Kor. 5, 17. Sellepärast kui keegi Kristuse sees on, siis on ta uus loom: wanad asjad on mööda läinud, waata kõik on uueks saanud.

Ewes. 4, 24. Ja eneste peale wõtma uue inimese, kes Jumala sarnatseks on loodud tõsise õiguse ja pühitsuse sees.

294. Missuguse teise sõnaga weel nimetatakse seda suurt muudatust, mida iga patune peab läbi elama, et taewa saada?

„Ümberpöörmine,“ see sõna näitab, mis inimesel teha on, kuna uuestisündimine ainult Jumala töö on.

5. **Jeesus** on Jumal (Kolmainsuse teine isik), täielikult Jumal ja täielikult inimene. **Pääste** tuleb üksnes Kristuse kaudu.

Katekismuse formaadi abil saab otsustada kiriku tegeliku õpetuse üle. See võib olla pikem või lühem, kuid esitatud on peamised usutõed.

Martin Luther rõhutab oma suure katekismuse eessõnas väljaande sisu olulisust:

See sisaldab minimaalseid teadmisi, mida nõutakse kristlaselt. Kel neid teadmisi pole, seda ei saa kristlaseks pidada või talle sakramenti jagada. Nii on see ka käsitöölisega, kes ei tunne oma tööd ja selle nõudeid. Sellist inimest tuleb tõrjuda kui ebakompetentset.[8]

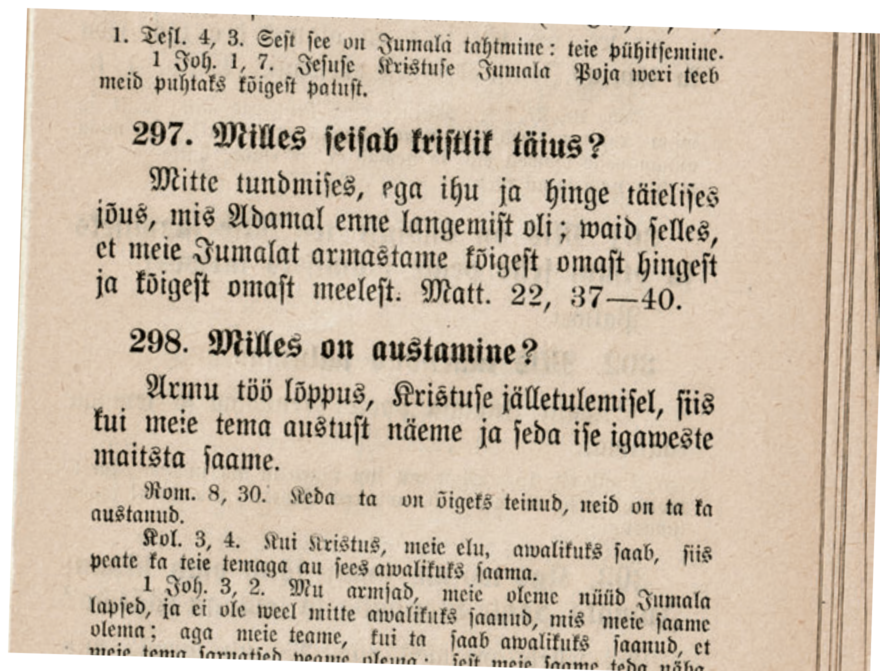
Need väga karmid sõnad rõhutavad tõsiasja, et on teatud veendumused, mida kiriku liikmelt oodatakse. Need olulised usutõed leiduvad iga uskkonna katekismuses.

Denominatsioonist sõltumatult sisaldab enamik katekismusi kõige olulisemaid usualuseid: kümmet käsku, Meie Isa palvet, apostlikku usutunnistust (või Nikaia). Lisaks selgitatakse küsimuste-vastuste vormis peamisi usutõdesid, näiteks: mis on Piibel, kes on Jumal, kuidas saada päästetud jm? Mõnel juhul esitatakse lühidalt kiriku seisukoht tänapäeva vastuolulistes küsimustes: näiteks abort, eutanaasia, samasooliste abielu jm. Mõned katekismused on lühikesed (vähem kui 30 väikest lehekülge), teised võivad olla enam kui 500 lk pikkused. Igal juhul on tegemist väga kasuliku materjaliga kristlaste ja otsijate õpetamisel erinevate denominatsioonide ja traditsioonide poolt.

Soovitused

Igal metodistil peaks olema isiklik katekismus, mis annab lihtsa ülevaate üldiselt ristiusu ja soovitavalt ka Eesti Metodisti Kiriku peamistest usutõdedest. See aitab oma usku mõista ning seda teistega jagada. Allpool on parim valik eesti- ja ingliskeelsetest katekismuste väljaannetest.

Eesti Metodisti Kiriku parim katekismus on aastast 1920, mille avaldas Eesti Piiskoplik Metodisti Kirik. Väljaande autoriks oli dr W. Vast ja selle tõlkis eesti keelde Martin Prikask. Raamatus on vastused 350 küsimusele kristliku usu kohta ja sellel on kõik traditsioonilise katekismuse tunnused. Väljaandel on väärtuslik sisu, kuid kahjuks on seda keeruline hankida.


1. Tesl. 4, 3. Sest see on Jumala tahtmine: teie pühitsemine.
1 Joh. 1, 7. Jesuse Kristuse Jumala Poja weri teeb meid puhtaks kõigest patust.

297. Milles seisab kristlik täius?

Mitte tundmises, ega ihu ja hinge täielises jõus, mis Adamal enne langemist oli; waid selles, et meie Jumalat armastame kõigest omast hingest ja kõigest omast meelest. Matt. 22, 37—40.

298. Milles on austamine?

Armu töö lõppus, Kristuse jälletulemisel, siis kui meie tema austust näeme ja seda ise igaweste maitsta saame.

Rom. 8, 30. Keda ta on õigeks teinud, neid on ta ka austanud.
Kol. 3, 4. Kui Kristus, meie elu, awalikuks saab, siis peate ka teie temaga au sees awalikuks saama.
1 Joh. 3, 2. Mu armsad, meie oleme nüüd Jumala lapsed, ja ei ole weel mitte awalikuks saanud, mis meie saame olema; aga meie teame, kui ta saab awalikuks saanud, et

Martin Lutheri suur ja väike katekismus selgitavad suurepäraselt usu aluseid, nagu neid esitavad apostlik usutunnistus, Meie Isa palve ja kümme käsku. Lisaks leiduvad siin vastused peamistele küsimustele, mida usu kohta esitatakse. Kuna need väljaanded on loodud luterlikku perspektiivi silmas pidades, võivad sakramentide kohta käivad kommentaarid erineda mõneti metodismi arusaamadest. Ometi on neid kasulik lugeda.

Roomakatoliku kiriku katekismus põhineb õpetusel, mille mitmed arusaamad on vastuolus traditsioonilise protestantliku doktriiniga. Siiski leidub selles väärtuslikke vaateid moraaliküsimustele, näiteks abordile, eutanaasiale ja abielule, mida Eestis pole kirjasõnas laialdaselt käsitletud kristliku traditsiooni ja Piibli vaatenurgast. See väljaanne aitab neid probleeme sügavamalt mõista. Suurem osa roomakatoliku kiriku arusaamadest kattuvad Eesti Metodisti Kiriku seisukohtadega, kuigi mitte alati kõigis punktides.

Inglise keeles soovitaksin lugeda Timothy Tennenti raamatut *Thirty Questions: A Short Catechism on the Christian Faith* või William Abrahami ja David Watsoni kirjutatud

Igal metodistil peaks olema isiklik katekismus, mis annab lihtsa ülevaate üldiselt ristiusu ja soovitavalt ka Eesti Metodisti Kiriku peamistest usutõdedest. See aitab oma usku mõista ning seda teistega jagada.

Key United Methodist Beliefs. Mõlemad raamatud esindavad klassikalist traditsioonilist ristiusku, lähtuvalt wesleylikust perspektiivist. Lisaks on need küllalt lühikesed ja sobivad koguduseliikmete õpetamisel ning aitavad usku teistega jagada.

Oleks väga hea, kui Eesti Metodisti Kirik alustaks projekti 1920. aasta katekismuse kohandatud väljaande kirjastamiseks. See vajaks teatud määral kaasajastamist ning lisada võiks kiriku seisukohti päevateemalistes küsimustes koos piibellike põhjendustega.

Kokkuvõte

Jeesus andis oma õpilastele korralduse teha jüngriteks kõik rahvad ja õpetada neid järgima tema õpetust.[9] Katekismus on hea tööriist Jeesuse korralduse täitmisel, sest see aitab kristlastel süvendada oma usulisi teadmisi, et lihtsustada usu jagamist teistega. Katekismus pole üksnes raamaturiiulis hoidmiseks, vaid igapäevaseks lugemiseks. Minu soovitus on kasutada seda nii kodus kui kirikus, aga ka laste õpetamisel. Õpetage selle abil kaasinimesi, taasavastage katekismus!

DOUGLAS CHILDRESS,
EMK Teoloogilise Seminari õppejõud

[1] Harriot Sherwood (18. märts 2018) *Christianity as default is gone: the rise of a non-Christian Europe*. The Guardian. https://www.theguardian.com/world/2018/mar/21/christianity-non-christian-europe-young-people-survey-religion
[2] William J. Abraham and David F. Watson, *Key United Methodist Beliefs* (Nashville: Abingdon Press, 2013), 18. Revisionism: õpetuse põhiliste seisukohtade ümbervaatamine, „parandamine“ liberaalsest perspektiivist lähtuvalt.
[3] Roger Olson, *The Journey of Modern Theology: From Reconstruction To Deconstruction* (Downers Grove, Ill: IVP Academic), 128–130.
[4] Timothy Tennent, *Thirty Questions: A Short Catechism on the Christian Faith* (U.S.A.: Seedbed Publishing, 2012), 125.
[5] Ibid., 48
[6] Ibid., 28
[7] Ibid., 126
[8] *Martin Luther, The Large Catechism* (U.S.A.: Fortress Press, 1959), 6.
[9] Matteuse evangeelium 28:19–20

Usurännak, kriisid ja kasvamine


Foto: Ragnar Esken

Tõenäoliselt ei ole inimest, kelle elu läheks sirget teed mööda, ilma ühegi raskuseta. Inimese elutee on kui pikk matk tundmatul rajal – me ei tea, kui pikk see on, me ei näe ette, mis järgmise nurga taga meid ootab. Võime sattuda kõndima mööda mugavat ja siledat teed, millel boonuseks kerge allamäge kallak, või vaevaliselt ronima järsu mäetipu poole. Vahel võib rännak paista pigem roomamisena mööda mudaseid mülkaid, kus varitseb oht lõplikult sisse vajuda.

Inimese elu koosneb olulistest sõlmpunktidest – kriisidest. Sealjuures ei tähenda kriis tingimata negatiivseid sündmusi. Lapse sünd on perele enamasti väga oodatud sündmus, kuid suur muudatus, mille beebi tulek toob, võib kaasa tuua ka korraliku segaduse nii majapidamises kui ka suhetes ning kahtlemata nõuab senise elu dramaatilist ümberkorraldamist. Lapse kooliminek ei ole nii suur muutus perekonna elus, kuid sel etapil tuleb perel ümber vaadata pere logistika ja tavarütm muutub jällegi. Kui noor inimene tegeleb eneseotsingutega, võib see kulgeda pehmemalt või drastilisemalt. Kui noor täiskasvanu otsib ja loodetavasti leiab kaaslase kogu eluks, on see pealtnäha imeline sündmus. Ometi ka paariks kujunemine ja perena toimima õppimine võib olla nii positiivne, kuid samaaegselt pingeline aeg. Kui lapsed sirguvad suureks, on see ühelt poolt rõõm ja teiselt poolt kurbus, mis meenutab enda elu piiratust ning toob esile vajaduse keskenduda rohkem endale, mitte enam lastele. Need on vaid mõned näited elusündmustest, mida me tavakontekstis ehk ei defineeri negatiivse sündmusena, kuid mis ometigi tekitavad vajadust endasse vaadata, enda suhtumist ja suhteid ümber mõtestada ning elurütmi korrigeerida.

Lisaks on elu täis kõiksugu katkestusi, mis tavapärasesse rütmi lõikuvad ja seda oluliselt kõigutavad. Lihtsamad ja keerulisemad haigused, pisemad äpardused nagu noaga sõrme lõikamine kuni suurte liiklusõnnetusteni, pereliikmete rasked haigused ja surm – mida tõsisem sündmus ja mida lähedasem inimene, seda sügavama jälje see meie ellu jätab. 2020. aastal on maailma mastaabis paljusid rahvaid oluliselt kõigutanud ja tavarutiine katkestanud koroonaviiruse levik. Tervet rahvast või maailma piirkonda võib puudutada sõda, loodusõnnetus või mistahes suurem tavaellu lõikuv sündmus. Lõpuks jõuame kõik ka selleni, et tuleb silmitsi seista enese surelikkusega, mõtestada, mida tähendab elatud elu ja saabuv surm minu jaoks.


Kriis on oma olemuselt risttee. Meie valikuks on: kas minna edasi või hoopis alla anda.

Foto: Unsplash

Kuidas saab kriisis kasvada?
Kriis on oma olemuselt risttee. Meie valikuks on: kas minna edasi või hoopis alla anda, kinni jääda. Muidugi pole need valikud teadlikud. Kriisist läbiminekul on erinevad etapid. Klassikaliselt jaotatakse kriisiprotsessi järgnevalt.

Šokiperiood. See sõltub sündmusest ja olustikust ning on äärmiselt individuaalse pikkusega, ulatudes mõnest minutist kuni isegi mõne nädalani. Inimeses käivitub „põgene-või-võitle" reaktsioon. Eriti kui tegemist on halbade uudistega, ei pruugita hiljem neid esimesi uudisejärgseid hetki üldse mäletada. Tüüpilisteks reaktsioonideks võivad olla nutt, naer, eitamine, tardumine või hoopis agressiivsus.

Reaktsioonifaas. Reaktsioonifaas võib kesta sõltuvalt sündmusest mõnest kuust kuni aastani, vahel kauemgi. See on aeg, kus inimene teeb läbi protsessi eitamisest valu või ebamugavuse kogemiseni. Inimene kogub infot, töötleb seda ja halbade uudiste korral peab ta n-ö põhjas ära käima, leinama enne, kui võib hakata tervenema.

Tervenemise- või kohanemisfaas. Selles faasis toimub uude olukorda jõudmine, kohanemine, elu mõtestamine uue nurga alt.

Sealjuures on loomulik, et lisaks elusündmustele toimub ka usu areng läbi kriiside.

Lihtsustatult võiks usu arengut kirjeldada järgmiste etappidena. Usuarengut on kirjeldanud mitmed autorid, lähtun siinkohal Peter Scazzero jaotusest.[1]

1. Usule tulek, mil tekib elumuutev teadlikkus Jumalast. Olenemata sellest, kas see toimub lapse- või täiskasvanueas, algab rännak koos Jumalaga. Inimene kogeb, et ta vajab endast suuremat, vajab armu ja andestust ning on valmis astuma suhtesse Jumalaga.

2. Vaimulik kasvamine. Usklik liitub usukogukonnaga, asudes usinalt uurima Jumala sõna, õppima kiriku kombestikku ja kristliku eluviisi põhimõtteid.

3. Aktiivse panustamise faas. Usuõppijast on saanud tegutseja, kes teenib oma andidega ja võibolla suisa vastutab mõne valdkonna eest koguduses.

4. „Müür" või „kõrbekogemus". Elusündmuste või seesmiste otsingute kaudu jõuab inimene varem või hiljem elus punkti, kus usk ei ole enam lihtne ja esimese vaimustuse ja õhina asemel hakkab ta kogema võitlust, raskust, kahtlusi, küsimusi.

5. Uuel tasandil teenimine. Usklik võib teha samu asju, mis enne, kuid ta teeb neid uutelt lähtekohtadelt. Tema teenimises on uus sügavus.

6. Jätkuv pühitsus. Uskliku eesmärk on saada täiuslikuks armastuses.

MÜÜR VÕI KÕRB

Piiblis on tegelikult uskumatult palju näiteid sellest, kuidas Jumala mehed ja naised on oma usurännakul olnud sunnitud seisma vaimse müüri ees või ekslema mööda kõrbe, enne kui nad jõudsid uute lahendusteni.

Iisraeli rahvas tegi ühe inimpõlve jooksul läbi kõrberännaku. See rännak oli teekond orjusest vabadusse. Läbi rännaku raskuse pidid iisraellased õppima usaldama Jumala juhtimist pilve- ja tulesammast järgides, aga samuti Jumala hoolitsust, kes toitis neid iga päev ka keset kõrbe. See pidi olema teekond, mille käigus orjameelsus asendub vaba inimese identiteediga, mil hirm vaenlase ees asendub usaldusega Jumala vastu.

See pidi olema teekond, mille käigus orjameelsus asendub vaba inimese identiteediga, mil hirm vaenlase ees asendub usaldusega Jumala vastu.

Iiob koges müüri oma elus, kui kõik, mis talle kallis, sealjuures ta tervis, hävines. Iiob väljendas oma valu nõnda: „Miks antakse valgust vaevatule ja elu neile, kelle hing on kibestunud, kes ootavad surma, mis ei tule, ent kes otsivad seda enam kui varandust, kes hõiskavad juubeldades ja on rõõmsad, kui nad leiavad haua? Miks antakse valgust mehele, kelle tee on varjul, kellele Jumal igast küljest on pannud takistusi?" (Ii 3:20-23) Ometi jõudis Iiob lõpuks punkti, kus ta täiesti alandus Jumala ees: „Ma olin ainult kõrvaga kuulnud kuuldusi sinust, aga nüüd on mu silm sind näinud. Seepärast ma võtan kõik tagasi ning kahetsen põrmus ja tuhas." (Ii 42:5–6) Pangem tähele, et Iiob ütles seda enne, kui Jumal tema olukorra taastas. Ta oli ikka veel haige, ikka veel leinas, kuid oli jõudnud sügava alandumise faasi. Kuigi väliselt polnud midagi muutunud, oli Iiobi sees toimunud oluline muutus, ta oli läbinud talle pandud katsumuse.

Hanna igatses last. Tema igatsuse, tõotuse ja palvete peale kinkis Jumal Iisraelile ühe tähelepanuväärseima prohveti, Saamueli. Läbi selle naise hingevalu sündisid palved tema tulevase lapse pärast, mis lõpuks osutusid õnnistuseks paljudele, kes Saamueliga kokku puutusid.

Taavet on samuti oluline näide sellest, kuidas Jumala poolt kuningaks võituna pidi ta jääma alandlikuks ja ootele. Sealjuures muutus Taaveti ootusperiood sõna otseses mõttes põiklemiseks kuningas Sauli relvade eest, põgenemiseks ja ekslemiseks kõrbes. Mulle tundub, et pole juhuslik, et Jumal laskis oma väljavalitud mehel minna läbi sellisest katsumusest – selle kaudu kujunes tulevase kuninga isiksus, katsumused panid proovile Taaveti iseloomu ja usalduse Jumala suhtes. Pole ime, et tagantjärele peetakse Taaveti ja ta poja Saalomoni kuningriigi perioodi Iisraeli ajaloo üheks kõrgajaks.

Kõrb, tühi ja viljatu paik, on see, kus inimene saab kogemuse enda tühisusest ja jõuetusest ning peab hakkama lootma Nähtamatule, Jumalale, kes on meie varustaja.

Jeesuski viibis kõrbes palvetades ja paastudes. Kõrb, tühi ja viljatu paik, on see, kus inimene saab kogemuse enda tühisusest ja jõuetusest ning peab hakkama lootma Nähtamatule, Jumalale, kes on meie varustaja.

Ei ole mõtet oodata, et kui Jumal on lasknud mineviku usumeestel ja -naistel minna läbi katsumustest, siis meie pääseksime kuidagi kergemalt.

Tähtis on see, milline on meie hoiak, kui oleme eluga jõudnud vastu müüri või keset kõrbe. Mõned loobuvad selles etapis usust. Teised ripuvad Jumala küljes, hoides kramplikult kinni Jumala tõotustest. Ja ükskord, varem või hiljem, tuleb läbimurre. Taaveti pagemine Sauli eest kestis mitmeid aastaid. Iisraeli kõrberännak kestis koguni 40 aastat. See võib võtta aega, kuid läbimurre tuleb nii kindlalt, kui kindel on meie Jumala ustavus ja headus (vt Js 54:10), nii kindlalt kui Tema sõna püsib (vt Mt 24:35). Läbimurret oodates usaldagem oma valu, oma heitlused ja koormad Jumala peale (vt 1Pt 5:7). Kui üksi ei jaksa enam võidelda, siis meie ümber on kristlik kogukond. Kui koguduse tugi jääb väheseks, saab otsida eneseabigruppi, kus võivad kohtuda sarnaste teemadega inimesed ja end süvitsi avada. Kui eneseabigrupist on vähe, võib pöörduda kristlasest psühholoogi või terapeudi poole. Mõnikord on tarvis arstiabi. Igal juhul on kõrbeajast läbi minnes tarvis palveabi.

Mõnikord me aga ei vabanegi täiesti katsumuse kaudu tulnud piirangutest. Jaakob jäi lonkama pärast seda, kui oli Jumala saadikuga maadelnud (1Ms 32:32). Jumal ei tervendanud Moosest kogelemisest, vaid kasutas rahvaga kõnelemiseks Aaroni vahendust (2Ms 4:15). Paulus kirjutab, et tema sisse on pandud vai – on oletatud, et mingi terviseprobleem, et ta ei läheks kõrgiks (2Kr 12:7). Siinses langenud maailmas elades peame leppima ka lähedase surma ja leinaga, saades vaid lohutust teadmisest, et Jumala armust võime kord taas kohtuda.



Foto: Unsplash

Meile ei lubata muretut elu, aga Piiblis on tohutu hulk julgustavaid kirjakohti. „Jumal on meie varjupaik ja tugevus, meie abimees kitsikuses ja kergesti leitav. Sellepärast me ei karda, kui maa liiguks asemelt ja mäed kõiguksid merede põhjas.“ (Ps 46:2-3)

Mis tahes eluraskuses võime teada, et Jumal ei jäta meid maha. Meile ei lubata muretut elu, aga Piiblis on tohutu hulk julgustavaid kirjakohti. „Jumal on meie varjupaik ja tugevus, meie abimees kitsikuses ja kergesti leitav. Sellepärast me ei karda, kui maa liiguks asemelt ja mäed kõiguksid merede põhjas.“ (Ps 46:2-3)

Igaüks meist võib osutuda Jumala käepikenduseks hetkel, mil ligimene vajab tuge. Olgem siis tähelepanelikud, et märkaksime enda võitlustes abi küsida ning vaadakem ka ringi, et märgata neid, kes tuge vajavad.

MAIRE LATVALA,
pereterapeut, Tartu vangla kaplan
Tartu Püha Luuka kogudus

Kasvamisest

Kolm EMK ilmikliiget jagasid oma mõtteid selle kohta, mis on nende jaoks vaimulik kasvamine isiklikul tasandil ning kuidas kriis mõjutab kasvamist.


Foto: erakogu

HERKI TOMBERG

Vaimulik kasvamine seostub minu jaoks õppimise, pühendumise, jagamise ning üksteise toetamisega. Piiblit lugedes näeme, kuidas Jumal kutsub meid tegutsema. Mitte passiivselt kõrvalt vaatama, vaid aktiivselt kaasa teenima. Kas Jeesus on meie elus reaalne? Kas me kasutame meile kingitud jumalikke vaimuande ühiseks kasvamiseks, ühiseks kasuks? Kas see, kuidas me elame, annab tunnistust sellest, et meis on evangeeliumi vägi? Inimestena me ei suuda olla täiuslikud, aga teised meie ümber ei otsigi mitte meie täiuslikkust, vaid nad soovivad näha Jumala väge meie sees.

Mind ennast aitab kristlikult kasvada kodugrupp, kuhu me abikaasaga kuulume. Vaatamata sellele, et kaasajal leidub rohkesti väärtuslikku kristlikku kirjandust ning tegutsevad erinevad kristlikud raadio- ja telejaamad, ei asenda need ometi osadust teiste kristlastega. Ühised tänu- ja eestpalved, üheskoos Sõna lugemine ja uurimine, ühiselt jagamine sellest, kuidas Jumal meie eludes reaalselt tegutseb – see lisab motivatsiooni ja innukust veelgi enam tundma õppida meie Lunastajat. Piibel kutsub meid samuti kasvama, mitte leppima vähesega, vaid igatsema rohkemat. Igatsema tahket toitu, mis on „täisealiste jaoks, kelle meeled on kogemuste varal harjunud eristama head ja kurja" (Hb 5:14). Ka elu keerulistel etappidel annab ühine mõistev osadus julgust ja kindlust. Turvalises väikegrupis oleme tõenäoliselt altimad ka üksteist teenima nende vaimuandidega, mida Püha Vaim on meile kinkinud.

Vähetähtis ei ole minu jaoks ka regulaarselt toimuva kodugrupi distsiplineeriv mõju Piibli lugemisele. Igapäeva kiires elurütmis on teinekord keeruline leida aega enda vaimulikuks ülesehitamiseks. Nii on lähenev kodugrupi kokkusaamine justkui märguanne, et tuleb võtta aega Piibli lugemiseks ja uurimiseks. Üheskoos loetu üle arutlemine aitab avada Sõna erinevaid tahke ning selle läbi kasvada. Väikeklasside ja -gruppide tähtsust hinnanud kirikuisa John Wesley jaoks polnud väikeklassid mitte kohtadeks, kus pelgalt kristlikul viisil aega veeta, vaid seal pidi toimuma vaimulik kasvamine ning üksteise toetamine. Kevadel lahvatanud koroonaviirus peatas mõneks ajaks meie kodugrupi kokkusaamised, mis aga taastusid koheselt tingimuste leevenemisel. Vaatamata väliselt keerulistele olukordadele tundsin sel perioodil südames aga üht erilist rahu, mis andis usukindluse.

HERKI TOMBERG,
Tallinna kogudus


Foto: Üllas Tankler

MAI JAANUS

Mu elu tundus mulle rahulikuna. Millegi üle nagu põhjust nuriseda ei olnud: kusagilt ei valuta, saan endaga hakkama. Tundsin rõõmu kirikus käimisest, Piibli lugemisest ja palvest, mida enda arust tegin hea kristlasena kõigi eest, eriti oma kodupaiga ja sealsete inimeste eest. Teoreetiliselt teame, et tulevad ajad, mis meile ei meeldi – kusagil psalmides on see hästi öeldud, et üle seitsmekümne võib olla juba vaevaline. Teadsin ka, et raskused on elu osa ja koos Jeesusega käies suudame neid taluda ja isegi neist üle olla.

Siis äkki hakkas puus valutama ja tehti kindlaks, et on liigese kulumine. Sain ennast tohtrile kirja, mille ootamiseks läks üle kolme kuu ja siis ei toimunud märtsist alates enam vastuvõtte, kuna oli koroonaaeg. Samal ajal jäi minu kodus elav hoolealune üha nõrgemaks ja kõhnemaks. Kuna ta tõrkus arstide juurde minemast, siis pidin kutsuma kiirabi. Aga kuna tal kusagilt ei valutanud, siis ei pakkunud kiirabi ka võimalust haiglasse saamiseks. Lõpuks, kui ikkagi saime haiglasse, tuli kurb diagnoos, et tegemist on kaugele arenenud verevähiga. Arstide konsiilium otsustas, et patsient vereülekannet ega keemiaravi ei talu ja ta saadeti lihtsalt koju tagasi.

Kõigi nende muutuste keskel tõi Püha Vaim mind patutundmisele, mis ei olnud lihtsalt ühe asja pärast andeks palumine ja siis teadmine, et olen andeks saanud. Püha Vaim hakkas mulle näitama, kui paadunud oli mu süda nende vanade inimeste vastu, kes kuuldavalt ei palu su abi, kuid kelle abivajamist tundlik süda peaks märkama.

Pakkusin neile küll võimalusi: kutsusin külla, pakkusin toitu, samuti ütlesin, et „sa pole kunagi üksi, kui usud Jumalasse". Samal ajal oli inimestel oma arusaamine

ja usk Jumalasse, nad olid kõik ristitud ja leeritatud ja nii mõnigi ütles, et palub igal hommikul Jumalat. Mina olin küll lahke, aga ma ei olnud nende jaoks päriselt kohal. Kõik need vanakesed olid elanud ausat ja töökat elu. Aga minu silmis oli taunimistväärt kas või see, kui keegi ei suutnud suitsust loobuda.

Ühesõnaga – see suvi oli minu jaoks üks pikk ja raske meeleparanduse aeg. Hästi aitas sellele kaasa meie koguduses peetud jutluste seeria Püha Vaimu viljast (Gl 5:22-23), kus erinevad jutlustajad rääkisid erinevatest seemnetest selles viljas. Olin väga hädas oma elus olnud pika meele puudumise ja kärsitusega teiste suhtes, kes on saamatumad ja aeglasemad. Tänu Jumalale, et olen aru saanud, et kui Püha Vaim toob armastuse, siis peame seda rakendama nii, et ka teised Püha Vaimu vilja osad kasvaksid ikka rohkem armastuse ja rahu valguse sisse.

Lõpuks tahan öelda, et olen väga tänulik, et olen võinud kasvamise protsessis läbi minna suurimast patukahetsusest oma elus.

MAI JAANUS,
Pärnu Agape kogudus

VERONIKA TAIMLA


Foto: Ingmar Elm

2020. aasta on metodisti kirikus kasvamise aasta. Kes oleks osanud aga arvata, et see aasta kujuneb hoopis teistsuguseks kui kõik eelmised? Meid tabas ülemaailmne pandeemia mitmeks kuuks ning tuli oma koguduse/pere/tööelu täielikult ümber korraldada. Olukord mõjutas suuresti ka minu elu ning järgnevalt tahan puudutada täpsemalt paari aspekti, kuidas nii suur olukorra muutus ja (näiliselt) kriisiolukord võib meie vaimulikule kasvule tõuke anda.

Tihti paneb just pingeline olukord meid Jumala poole pöörduma. Nii usun ka praegusel ajal: mitmed on öelnud, et kitsikuses olek pani neid Jumalat rohkem otsima. Minule isiklikult kujunes eriolukorra algus suureks usaldustestiks. Olime abikaasaga küsimuse ees, kas alustame pereloomisega, sest olime eelnevalt seda nii plaaninud. Kuid uus olukord tõi kaasa omad hirmud: kas saan piisavalt arsti juurde, kas see võib olla ohtlik mu tervisele jms. Palvemeelselt sellele mõeldes (sama õhtu, kui eriolukord riiklikult välja kuulutati) sain täieliku rahu südamesse, et olla kindel oma plaanides. Täna olen nii tänulik, et eriolukorra ajal sain oma esimesed raseduskuud veeta enamjaolt kodus ja teha kaugtööd, ise oma aega planeerida ning piisavalt magada.

Ef 4:16 ütleb, et „Temas on kogu ihu liidetud kokku ja hoitakse koos kõigi üksteist toetavate liikmete abil, nii nagu on iga üksikliikme ülesanne. Sel viisil saab ihu kasvujõu iseenese ülesehitamiseks armastuses“ ning 1Ts 3:12: „Ning Issand kasvatagu teie armastust ja tehku see rohkeks üksteise ja kõikide vastu, nii nagu see meilgi on teie vastu.“

Minu peamiseks armastuse keeleks on kvaliteetaeg ning just eriolukorrast tingitud pikad kodus olemise tunnid kulusid vaimulike distsipliinide harjutamiseks – mis oli olnud mu selle aasta eesmärgiks vaimulikul teekonnal.

Väga julgustav ja rõõmustav oli näha ja kogeda, kuidas kogudus ühtse perena kokku hoidis nii suure füüsilise/vaimse/emotsionaalse eraldatuse ajal. Minu igapäevasteks vaimuliku distsipliini hetkedeks said erinevate jutluste ja taskuhäälingute (ing k *podcast*ide) kuulamine üle Eesti ja maailma. Olles õpetaja, tundus kogu töökoormus topeltkogusena ning aeg ekraani taga oli pikk, kuid siiski just mitmest jutlusest ning isiklikust ajast Jumala sõna üle mediteerimisel ammutasin jõudu edasi minekuks. Kogukonna kokkuhoid, olgu siis lastejutluste tegemine läbi video või telefonivestlused lähedastega, teenistuste ülekanded, muutsid selle aja vaimuliku kasvu platvormiks.

Hetkel tagasi vaadates järeldan, et piirangute aeg aitab prioriteete paika seada, n-ö puhastab elu vähemtähtsast ja mürast. Julgen öelda, et ka praegu, kui piirangud on juba suuresti vähenenud, olen jätkuvalt järginud samu prioriteete: nt suhted lähedastega, vaimulikud distsipliinid, osadus kaaskristlastega.

Eriolukorra lõppedes tekkis üha suurem igatsus kuuluda ja pühenduda ühte kogudusse, sest eelnevalt olime abikaasaga ennast jaganud mitme linna ja koguduse vahel, aga nüüd tahtsime kvaliteeti, mitte kvantiteeti. Seega mitmete huvitavate juhtimiste põhjal leidsime end Saaremaalt. Kuigi algul oli soov just võimalikult pealinna lähedale jääda, avanes võimalus teenida hoopis Saaremaal Reeküla koguduses, mis meie kujutelmadest esialgu täiesti välja jäi. Kuid nähes neid võimalusi ja sealseid inimesi, tekkis teadmine, et just see on paik, kus kogudusena kasvada ja panustada soovime.

Terve möödunud aasta on olnud muutuste aasta, ettearvamatult huvitav ja hea kasvuplatvorm minule ja usun, et paljudele teistele samuti. Näen, et füüsiline, vaimne ja emotsionaalne eraldatus tõi meid üksteisele hoopis lähemale ja aitas olulist ebaolulisest eristada. C. S. Lewis on öelnud, et pelgalt muutus ise ei ole kasv, vaid kasv on muutuse ja järjepidevuse kooslus; ja kui ei ole järjepidevust, pole ka kasvu.

VERONIKA TAIMLA,
Reeküla kogudus

Rakvere kogudus 100

11. novembril 2020 sai Rakvere metodisti kogudus 100-aastaseks. Seoses pandeemiaohuga otsustasime juubelipidustused lükata edasi järgmisesse aastasse, lootuses tähistada seda pidulikku sündmust suurejoonelisemalt kui meie väike kirik ja distantsihoidmise nõue hetkel võimaldavad. Tähelepanu vääriv tähtpäev annab hea võimaluse vaadata veidikenegi tagasi ajalukku ja ütelda tänu Jumalale selle eest, mida Tema Rakvere koguduse kaudu on viimase 100 aasta jooksul teinud.



Fotod: koguduse pildikogu

Rakvere kirikuhoone pühitsemise 90. aastapäev.

Koguduse rajamine ei sünni üleöö, see on pikemaajalisem protsess. Viimast kinnitab ka Rakvere koguduse sünnilugu. Ajalugu räägib meile, et juba kümme aastat enne koguduse sündi alustasid Malmi tänaval elav abielupaar Jaan ja Katariina Rajaste (enne nime eestistamist Rabor) oma korteris palvetundidega. Nende tööd toetas igakülgselt Karl Kuum (Tapa metodisti koguduse rajaja), kes üle nädala sõitis Rakverre Jumala sõna jagama. Palvegrupist osavõtjate hulk kasvas. Hiljem jätkati iganädalasi kooskäimisi erinevates korterites. 1914. aastal pöördunud liitusid ning moodustasid Tapa metodisti koguduse Rakvere osakonna. Olgu siinkohal mainitud, et Tapa metodisti kogudus sai ametlikult rajatud 1912. aastal.

Toomas Pajusool õnnestus 2019. aastal riigiarhiivist saada dokumendid, mis valgustavad Rakvere koguduse rajamisega seonduvat. Kümme Rakvere elanikku saatsid 1920. aastal 24. septembri kuupäevaga notariaalselt kinnitatud palve Eestimaa Piiskopliku Methodisti Koguduse Peajuhatajale õpetaja M. Prikask'ile Kuressaares, mille sisu teatab järgmist:

„Meie allakirjutajad, Rakvere linna kodanikud palume Teid Rakvere linna, Eestimaa Piiskopliku Methodisti koguduse osakonda asutada, ja selleks vastavas valitsuse asutuses samme astuda, et Rakvere Piiskoplik Methodisti koguduse osakond Pikk tän No 7 põhjuskirja §16 põhjal saaks registreeritud.“ Allkirjad: J Karlson, J Rabor, A Rätsep, J Koch, A Aruväli, J Aruväli, K Rabor, A Rätsep, M Koch, H Talbach.

Seejärel saatis Martin Prikask Eestimaa Piiskopliku Methodisti Koguduse Juhatusse, kes Kuressaares Uus tän 53 asub, „Palve“ Rakvere-Paide Rahukogule 27. septembril 1920 alljärgneva sisuga:

„Tallinna-Haapsalu Rahukogu istungil 23. septembril 1919. a. on otsustatud registreerida Eestimaa Piiskoplik Methodisti kogudus. Nimetatud kogudus on Rahukogu poolt 1. oktoobril möödaläinud aastal Seltside ja ühingute registrisse N 160 all

sisse kantud. Oma Põhjuskirja §16 järele on kogudusel õigus igal pool Eesti Vabariigi piirides uusi kogudusi oma osakondadena asutada, kus selleks 10 isikut soovi avaldavad. Need osakonnad töötavad, põhjuskirja §17 järele, iseseisvalt põhjuskirja ja peakoosoleku poolt selleks otstarbeks välja antud juhatuskirjade järele. Käesoleval kuul on 10 Rakvere linna elanikku soovi avaldanud, et Rakvere linna Eestimaa Piiskoplikule Methodisti kogudusele osakond saaks asutatud nime all: „Rakvere Piiskoplik Methodisti kogudus". Eespool ettetoodud põhjustel ja Ajutise Valitsuse poolt 21. märtsil s. a. vastu võetud seltside ühisuste ja nende liitude registreerimise seaduse §26 punkt 1) juhiks võttev, palub Eestimaa Piiskopliku Methodisti koguduse Juhatus Rakvere-Paide Rahukogu registreerida nimetatud koguduse osakonnana „Rakvere Piiskopliku Methodisti kogudust", kelle asupaik saab olema Rakveres Pikk tän No 7. Registreerimise üle palume meile tunnistust välja anda ja see Kuressaare politsei ülema läbi kätte saata. Siia juure lisame post kaartiga 12 marka tunnistuse eest ja 30 marka kuulutamise rahaks, kokku 42 marka ning peale selle trükitud põhikirja.

Kuressaares 27. septembril 1920. a.
Esimees õpetaja M. Prikask
Kirjatoimetaja M. Kõddar
P. S. Saadame siin juures Rakvere linna elanikude palve kirja notariuse poolt kinnitatud

Kuu aega võtnud menetluse tulemusena anti välja Rakvere-Paide rahukogu registreerimise-osakonna Akt Nr 357 Rakvere Piiskopliku Methodisti koguduse osakonna registreerimise kohta 1. novembril 1920. aastal. Kümne aasta pikkune kuulutus- ja palvetöö Rakveres olid lõpuks vilja kandnud ja Metodisti kogudus sündinud. Tänu olgu Jumalale selle eest!

EMK Kirikukalendris seisab Rakvere koguduse rajamise kuupäevana **11.11.1920** – sama, mille leiame ka Äriregistrist. Koguduse eelmise pastori Hans Lahi abikaasa Sirly mainib oma EMK Teoloogilise Seminari praktikatöös koguduse asutamise ajana ka 7. novembrit 1920. a. Uurisin välja, et 7. november 1920. aastal oli pühapäev, s. o. siis esimene pühapäev peale Rahukogu poolt väljaantud koguduse registreerimise akti. Kas võis kogudus tol pühapäevasel kokkutulemisel tähistada koguduse ametlikku registreerimist, mida hiljem aastapäevana tähistati, jääb hetkel veel oletuseks. Millal Riigi Teatajas koguduse registreerimise vastavasisuline teade ilmus, ei ole ka mul hetkel teada.



Rakvere metodisti kiriku ehitamine.

Mida me aga teame, on see, et Rakverre loodud iseseisev metodisti kogudus oli mandri-Eesti kolmas kogudus Tapa (1912) ja Haapsalu (1918) järel; koguduse esimeseks vanemaks sai Johannes Karlsson (1920–1922). Varsti pärast Rakvere koguduse ametlikku algust, aastal 1922 kirjutab Martin Prikask oma Eesti Metodisti Kiriku aastaaruandes (mis originaalis olla kirjutatud saksa keeles, ja peaks olema leitav piiskop John Nuelseni kontori arhiivis Zürichis, Šveitsis ning mille sain inglise keeles vend S. T. Kimbrough, Jr-ilt) järgmist:

„*Palvemajade puudumise pärast, kogudused Pernaus [Pärnus] ja Wesenbergis [Rakveres] kannatavad. Rendikulude äärmusliku tõusu tõttu ning otsese väljatõstmise kartuses on kogudus väga kannatanud, kuid Jumal on seda siiani takistanud. Seda on siiski oodata iga päev ja hetk. Kui see toimub, on see koguduste edasiliikumiseks suur takistus ja tänapäeval ruume ei leidu.*"



Värskelt valminud Rakvere metodisti kirik 1929. aastal.

Samal aastal (1922) uue kogudusevanema Hans Soethe (1922–1923) ajal osteti kogudusele krunt kahe vana puumajaga, millest üks hoone lammutati ja teine remonditi koosolekuruumiks. Rahva osavõtt koosolekutest oli väga elav ja inimesi tuli jätkuvalt pöördumisele. Õde Marie Sauli korteris alustati pühapäevakooliga, mille juhatajateks olid Hilda Skalwe ja Alide Aruväli. Tekkis ka noorteühing Epworth Liiga ning laulu- ja pillimängukoor.

Kogudusevanem Voldemar Ojassoo (1926–1932) sai südamesse

soovi hakata ehitama kogudusele pühakoda ning alustas vastavat asjaajamist. 17. mail 1928. aastal pani uue kiriku ehitusele nurgakivi superintendent Martin Prikask. 25. augustil 1929 õnnistati vastvalminud kirik superintendent Prikaski ja õpetajate Voldemar Ojassoni ja Martin Krügeri poolt, saades endale nime Rakvere Lunastaja kirik. Kogudus oli juba evangeelses töös sirutunud kaugemale Rakvere piiridest, omades kaht osakonda – Haljalas ja Port-Kundas.

Mõned aastad pärast uue pühakoja valmimist tuli kogudust teenima pastor Eduard Raud (1932–1933) ja seejärel pastor Martin Kuigre (Krüger, 1933–1957), kes jäi karjaseks juba pikemaks ajaks. 1944. aasta pommitamises said kuulide ning mürsukildude tõttu kannatada kiriku katus ja aknad, kuid kogudus parandas need oma jõududega. Pärast sõda, nõukogude võimu all, piirati koguduse juriidilisi õigusi: kõikidest kirikusisestest otsustest, läbikäimistest ja külalistest tuli teatada ning aru anda kohalikule rajooni täitevkomiteele. 1945 märgib Martin Kuigre oma aruandes, et sõja ajal läksid kiriku kirjad kaduma. Hiljem väljastas ministrite nõukogu usukultusasjade volinik loa, millega lubati usklike usuliste vajaduste rahuldamiseks kasutada palvemaja aadressil Komsomoli tn 19A. Keelatud oli koguduseliikmete omavaheline abistamine, vaestemajade, lasteaedade ülalpidamine, usukaaslastele materiaalse abi andmine koguduse rahadest, laste-, noorte- ja muude gruppide organiseerimine.

Vaatamata piirangutele jätkas kogudus Jumala sõna kuulutamist ja inimeste teenimist. Pastor Andres Kirjamäe (1958–1963) ajast on märkmeid, et hingede päästmise nimel pingutati edasi, uusi inimesi tuli eestpalvele, rahva osavõtt oli elavam ja kogudusega liitus uusi pöördunuid. Koguduse elus pandi rõhku pühitsuselu kasvatamisele ja äratustööle. Pastor kutsus üles inimesi anduma sügavalt Issandale, palvetama rohkem, korraldama vahekorrad Jumala ja inimestega. Hoone juures uuendati kiriku tara, täideti õuepinnast, tehti kiriku sisemine kapitaalremont ning ehitati uus tuulekoda. 1960. aastal vähendas nõukogude võim koguduse krunti puuviljaaia osas. Kogudusele anti õigus kasutada kirikuhoone seinast mõõdetuna üksnes 2 meetrit maad, ülejäänud maa kiriku ümber anti linnarahvale aiamaaks. 1967. aastal oli kogudusel Narvas osakond, kus koguneti iga kuu teisel pühal baptistide palvelasse. Osakonna vanemaks oli G. Roosaar, kes elas Narva-Jõesuus. Jutlustamas käisid vennad Heino Laine ning A. Bachmann. Hiljem paluti Rakvere koguduse vanemat, et ta iga kuu teisel pühapäeval tuleks Narva armulauda jagama.

Aastatel 1969–1972 teenis kogudust Päivo Kasekamp, kes aitas kaasa ka koorijuhi ning organistina. Sellest ajast üks huvitav statistiline number, mis kajastas I Nelipüha teenistuste osavõtjate arvu: pühapäeva hommikusel jumalateenistusel 100 ja pärastlõunasel teenistusel 95 osalejat. 1971 liitus kogudusega rühm Volga-sakslasi. Rakvere Rajooni TSN Täitevkomitee esimehe asetäitja H. Trasberg nõuab koguduselt lisaks aasta jooksul läbi viidud ristimiste, leerilaste ja laulatuste arvu näitamisele ka infot selle kohta, palju on väljaspool kogudust elavad kodanikud mainitud kombetalitusi lasknud enda jaoks kirikus toimetada. Uued tööpunktid on asutatud Kiviõlisse ja Veneverre.

1973 veebruaris määrati kogu-

Uno Külviste meenutab

Oli aasta 1973, millal ma andsin oma nõusoleku superintendent Aleksander Kuumale ja ka Hugo Oengole. Nemad olidki minu ordineerijad Rakvere koguduse peale 1973. aastal. Olin veel ka (1973) Viimsi Evangeeliumi Kristlaste vabakoguduse diakonina tööl, kuhu oli Oskar Olvik koos Viimsi koguduse vanema Evald Timmasega mind ordineerinud diakonina koguduse tööle. Samal ajal olin evangeeliumi kuulutajana tööl ka veel Tallinna Harku tänava vennastekoguduses. Ei olnud just kerge asuda kodulinnast Tallinnast kogu oma perega hoopis tundmatusse Rakveresse. Minu kaks töökohta evangeelses töös tuli maha jätta ja asuda täielikult elama evangeeliumi tööle tundmatusse Rakveresse. Imeline on küll see Jumala tee ja Tema töö.

Samal ajal olid mul pooleli ka ülikooliõpingud, Tallinnas TPI-s (Tallinna Polütehnilises Instituudis), need tuli katkestada. Loomulikult oli vajalik koguduse jumalateenistuste läbiviimise kõrval olla pidevalt isiklikus ühenduses koguduse liikmetega nende kodudes ja kodumurede jagamisel. Pidin ise olema oma nõrga tervisega mitu korda rasketel neeruoperatsioonidel Tallinna haiglates ja imeline küll, ka selle läbi sain paremini mõista koguduseliikmete kannatusi ja nende isiklikke muresid. Minu abikaasa Leida oli ka siin kõikjal väga vajalik abiline ja nõuandja. Temal oli lisaks laste pühapäevakool ning kogudusetöö mured tervikuna tuli ka Leidal endal kanda. Neid oli aga palju. Ta oli mulle vapper abiline kõikjal. Jagatud mure on ikka poole väiksem. Muidugi oli palju koguduse vendi, nooremaid ja vanemaid, kes agaralt abiks olid koguduse mitmepalgelises töös. Mõtlen veel praegugi tänuga nende abivalmidusele!

See oligi üks lõigukene minu elust Rakveres 36 aasta vältel 1973–2009, siis sain 80-aastaseks.

Nüüd olen juba 91-aastane.

Samuti olen tänulik veel tol ajal (*toimetaja märkus – Uno Külviste pastorina teenimise viimase 4 aasta jooksul*) superintendendi ametis olnud Taavi Hollmanile tema vennaliku ja südamliku abi eest. (Telefoniintervjuu salvestatud 3. nov 2020.)



Foto: koguduse pildikogu

Taavi Hollman (vasakul) ja Uno Külviste.

duse vanemaks Uno Külviste (1973–2009). Kogudus oli tänulik selle eest, et peale suhteliselt sagedasi pastorite vahetusi jäi pastor Külviste kauemaks ajaperioodiks ustavalt teenima. Saavutati teatav stabiilsus ja rahuperiood, töötasid pühapäevakool, laulukoor, naisteosadus, toimusid palve- ja piiblitunnid. Pastor Uno Külviste on Rakvere metodisti koguduse ajaloo jooksul ajaliselt kõige kauem teeninud pastor (1973–2009). Tema ametiaega jääb ka aastatel 2005–2006 läbi viidud kirikuhoone põhjalik välisfassaadi ning katuse renoveerimine, elektrisüsteemide kaasajastamine, akende vahetamine, vee ja kanalisatsiooni sissetoomine ning korteriosa uuendamine.

Peale pastor Uno Külviste emerituuri jäämist hakkas kogudust teenima pastor Hans Lahi (2009–2018). Koguduses jätkusid jumalateenistused, piiblitunnid, laste pühapäevakool, tihedamat koostööd tehti Rakvere teiste kristlike kogudustega, peeti kirikunädalaid ja ühiseid raadiosaateid. Kirikuhoone juures võeti Tapa metodisti koguduse pastori Joel Rangi abiga ette põranda täielik renoveerimine (paigaldati soojustus ja uued põrandalauad) ning altarireelingu uuendamine (viimane toimus Martin Kuigre tehtud vana joonise järgi). Uuendati esiku vooder, lammutati ohtlikuks muutunud kõrvalhoone, korrastati aeda ja hoovi. Sel ajal alustati ka vähekindlustatud perede lastele suunatud abi andmise ja ürituste korraldamisega.

Alates 1. jaanuarist 2019 asus kogudust karjasena teenima pastor Taavi Hollman.

T. Hollman: „Koguduse juhatuse liikmed käisid kolmapäeviti palves ja nendega liitusin ka mina. Heino Tammoja oli äsja lõpetanud ülemise väikese toa põhjaliku renoveerimise, kus oli külmal talveilmal hea palveosadust läbi viia. Vanal ajal oli ülemist kambrit nimetatud prohveti toaks. Prohvetlikke sõnumeid vajab kogudus ka täna. Varsti sain koguduseliikmetelt signaali, et ka nemad tahaksid palveõhtutega ühineda. Kohtusime palveosaduseks tagumises väikeses saalis, peatselt kasvas palveõhtutest välja aga juba kirikusaalis peetavad kolmapäevased piibli- ja palveõhtud koos Jumala sõna oluliste tõdede põhjalikuma uurimisega ning eestpalvenimekirjas olevate inimeste eest palvetamisega.

Nägime perega, et kiriku interjöör vajas kohendamist. Minu abikaasa Merle leidis vahendeid ja võimalusi kirikusaali hubasemaks muutmiseks ja nii hakkasid mitmed teisedki andma oma panust. Koguduse kauaaegse venna Eino Nõmme eestvedamisel, rahalisel toetusel ning töö teostamisel uuendati kirikusaali lae- ja seinavooder. See oli väga suur töö. Abilisi oli mitmeid, ka pastor Joel Rang Tapa metodisti kogudusest. 25. augustiks 2019, kui möödus 90 aastat kirikuhoone pühitsemisest, võisime juba renoveeritud kirikusaalis aastapäeva tähistada. Tänu mitmetele abilistele ja toetustele (ka Tallinna metodisti kogudusest) sai jõuludeks 2019 kirikusaali installeeritud õhksoojuspump, mis aitas kirikusaali soojana hoida ning järgmisel aastal (2020) soetasime suure ekraani laulusõnade näitamiseks. Eino Nõmme abiga uuendati suvel tuulekoja interjöör ja tema pereliikmete abiga renoveeriti kiriku köök.

Kogudus toimis kui suur perekond: kes õmbles ristitavatele uued ristimiskitlid, kes uued altarilauakatted, kes värvis kirikuaia, kes abistasid koristustöödega kirikuaias või kirikuhoone sees, kes aitas kööki uued nõud osta; kes abistavad laste pühapäevakoolis, noortekohtumiste läbiviimisel, koguduse laulugrupis, laulusõnade näitamisega ekraanile, ühislaulu saatmisel, vanurite külastamisel, väljapoole suunatud ürituste korraldamisel ja nii edasi. Jumal on andnud armsa kogudusepere, kes üheskoos aitavad üles ehitada Jumala riiki nii füüsiliselt kui vaimselt.

Olen südamest tänulik oma armsale perele igakülgse abi ja toetuse eest ning tervele kogudusele. Oleme sõna otseses mõttes tajunud Jumala head kätt ning tõdeme, et selle armsa pühakoja viimane hiilgus saab ehk suuremgi kui algne. Meie igatsus on, et Jumal annaks jätkuvalt selles paigas rahu ja pääste kõigile, kes vajavad Lunastajat Jeesust. Õnnistagu Jumal koguduse jätkuvat teenimis- ja kuulutustööd kuni Kristuse tagasitulemiseni!"

Artikli koostamisel on suureks abiks olnud Sirly Lahi poolt kogutud informatsioon koguduse arhiivimaterjalidest!

TAAVI HOLLMAN,
Rakvere koguduse pastor

Tallinna metodisti kiriku hoone 20


Foto: erakogu


Foto: Wikipedia

Kakskümmend aastat tagasi valmis ja pühitseti EMK Tallinna Koguduse pühakoda.

Tihti me ei aima, kui sügavale minevikku ulatuvad mõne, meie päevil realiseerunud projekti juured.

Seepärast heitkem põgus pilk esmalt pisut kaugemasse ajalukku, kui Eesti Metodisti Kirik oli veel üsna nooruke. 1920. aastatel, otsustasid meie eelkäijad metodistid kokku panna ohvrianni välismisjoni heaks. Kokku koguti 50 dollarit. See saadeti tol ajal maailmas vähetuntud paika – Koreasse sealse kristliku koolihariduse toetuseks. Seda sinepiivakese suurust armastuseandi poleks enam keegi mäletanud, kui tolleaegne Kristliku Kaitsja toimetaja ei oleks selle kohta lühiteadet ajakirja talletanud.

Pastor Toomas Pajusoo, kes on hoolega uurinud EMK ajalugu valgustavat materjali, leidis artikli sealt.

See pealtnäha vähetähtis fakt ei ole ometi midagi, mis ununeks Jumala majapidamises. Külvatud seeme võib olla kuitahes pisike, aga kui see on külvatud Jumala põllule, siis Jumal on see, kes kasvatab. 1Kr 3:6 ütleb Paulus: „Mina istutasin… aga Jumal laskis kasvada." Need 50 dollarit ei pruukinud ligi 100 aastat tagasi olla meie eelkäijatele väike raha, arvestades vaeseid olusid ja dollari kõrget kurssi. Igal juhul oli see armastusega tehtud kingitus, mille Jumal laskis kasvada viiekümnest dollarist miljoniks ning saatis selle määratud ajal Eestisse tagasi.

Vahepeal käisid nii Koreast kui Eestist üle rasked ajad: sõjad ja okupatsioonid, rohked inimkannatused, purustatud eluasemed ja kirikud.

1944. a märtsis hävis ka Tallinna metodisti koguduse pühakoda. Kui tolleaegne pastor Aleksander Kuum seisis pommirünnakule järgneval päeval veel suitsevate ahervaremete juures, siis äkki märkas ta rusude keskel terveks jäänud hõbedast ristimisvaagnat ja sellele graveeritud Kristuse sõnu: „Laske lapsukesed tulla Minu juurde!" Keset kaotusvalu tungis lootusekiir pastori hinge: „Lapsed – see on ju elu jätkumine, see on tulevik ja lootus!"

8 aastat hiljem Aleksander Kuum arreteeriti ja viidi Siberi sunnitöölaagrisse. Ühes oma vangipõlves loodud luuletuses, milles ta kirjeldas oma elamusi Jumalaga, ütleb ta muuhulgas: „Ja templi plaani Ta näitas mul uut!"

Vahepeal kutsus Issand oma vana sulase sinna, kus on väga palju parem.

Eesti taasiseseisvus 1991. aastal. EMK Tallinna Kogudus nägi siis suurt võimalust, aga ka suurt vajadust hakata realiseerima uue templi plaani. Kuid üsna varsiti sai meile selgeks, kui palju tõkkeid tuleb ületada, et meie julged unistused täituksid.

Olin tol ajal superintendendina vastutav selle eest, mis toimus EMK-s. Ma pole kunagi kahelnud enese nõtruses, aga ka Jumala vägevuses üht pisikest karjakest imeliselt aidata. Ent küsimus oli pigem selles, kas see suur projekt, milles me soovisime omada piisavalt ruumi nii eesti- kui ka venekeelsele kogudusele, pluss teoloogilisele seminarile, oli ka Jumala plaanides või oli see minu *mania grandiosa* luul? Pidasin silmas ka Jeesuse jutustust torni ehitajast, kes alustas, kuid ei suutnud lõpetada.

Olen mõnikord oma elu ja kiri-

ku elu kriitilistel aegadel palunud Jumalalt selgust, et langetada otsuseid, mida ei peaks hiljem kahetsema. Otsisin ka tookord Issandalt juhtimist. Vastus, mille sain, on kirjas Nehemja raamatus 2:18b „Siis nad ütlesid: Võtkem kätte ja ehitagem!" See sõna osutus usuankruks siis, kui seisime silmitsi katsumustega. Meie ees hakkas lahti rulluma Jumala imeline plaan.

Meenub kohtumine maailma suurima, Lõuna-Korea metodisti koguduse (ligi 70 000 liiget) pastori Sundo Kimi ja tema abikaasaga 1991. aastal Singapuris Metodisti Maailmanõukogu konverentsil. Nad ise otsisid mu üles suures rahvasummas ja peale lühikest vestlust teatasid üksmeelselt, et soovivad toetada meie tulevase pühakoja ehitust 150 000 dollariga. Kuid ajad ja olukorrad muutusid, ka lubatud rahasumma.

Sundo Kimi kutsel lendasin koos Urve, Toomase ja Heidi Pajusooga 1993. a Koreasse.

Pastor Sundo Kim tutvus oma kabinetis meie eskiisprojektiga, vaatas siis mulle sügavasti silma ja küsis: „How much do you need?" See on ainus kord minu elus kuulda sellist küsimust isikult, kellel oli piisavalt autoriteeti, et liigutada suuri asju. Olin nagu pime Bartimeus Jeeriko tee ääres, kellelt Jeesus küsis: „Mida sa tahad, et ma sulle teeksin?" Bartimeus teadis, mida küsida. Mina ei teadnud, sest need numbrid, mida ehitusfirmad algselt välja pakkusid, on pehmelt öeldes, ulmelised, mis tavaliselt ehituse käigus mitmekordistuvad. Aga mida mina ja sina ei tea, teab Issand. Minu vastus pidi tulema loetud sekundite jooksul. „Issand, lase mul öelda õige number", anusin ma. „Mitte liiga suur, ega liiga väike." Ja eneselegi pisut ootamatult libises mul üle huulte: „A million dollars." „A million dollars," kordas vaikselt Dr. Sundo Kim. Ta ei vaidlustanud seda hiigelsuurt soovi, kuid mainis, et selle peab *Kwang Lim*'i (Põleva Põõsa) kogudus alles vähehaaval kokku panema ja see võtab aega. Ja seda hakatakse realiseerima siis, kui koguduse vanemtekogu selle heaks kiidab. Paari päeva pärast olime vanematekogu (*ca* 50 inimest) palge ees. Dr Sundo Kim, vanematekogule kõnelema minnes, möödus minust ja ütles vaikselt: „I shall tell them about humility" (ma räägin neile alandlikkusest). Siis esitati mulle paar küsimust. Sellele järgnes hääletamine. Selgus, et Korea Põleva Põõsa kogudus oli otsustanud teha meile ulmelise kingituse 1 miljon dollarit. See realiseerus nelja aasta jooksul. Korea pool vajas oma valitsuse nõusolekut sellise rahasumma riigist väljasaatmiseks. Eesti Vabariigi valitsuselt oodati dokumenti, milles kinnitatakse selle projekti vajalikkust Eesti ühiskonnale. Mõlemad nõuded leidsid positiivse lahenduse.

Päeval, mil valmistusime Koreast lahkuma, ütles pastor Sundo Kim mulle: „Nüüd mine Ameerikasse ja räägi, mida üksainus Korea kogudus on teinud."

Suhetel Ameerika sõpradega on tegelikult pikk eellugu. 1977. a sain kirja USA-st dr. Eddie Fox'ilt, kes oli *New World Mission*i programmijuht. Ta kutsus mind osalema 1978. a *New World Mission*i programmis – teenima kolmes erinevas Ameerika koguduses, mis oli võrratu võimalus tundma õppida Ameerika maad, rahvast ja kirikut. Kuid tolleaegseid poliitilisi olusid arvestades olid minusuguse väljavaated Ameerikasse reisida olematud, välja arvatud juhul, kui ukse avab keegi, kes on üle kõigi võimude. Panin selle kutse palves Jumala ette. Vastuseks sain kirjakoha Jesaja 45. peatükist, kus räägitakse uste ja väravate avamisest ja raudriivide katki raiumisest. Eesti oli siis raudse eesriide tagune maa. Kohtusin esmakordselt dr Ed. Foxiga Nashville lennujaamas. Eddie mäletab neid esimesi sõnu, mida ma ütlesin: „Eddie, it is a miracle!" (Eddie, see on ime!)

Paljud imed siit alguse saidki. Ed. Fox valiti hiljem Metodisti Maailmanõukogu evangelismitöö juhatajaks.

Ta pööras erilise tähelepanu ja hoole EMK-le: Ameerika-Eesti sõpruskoguduste süsteemi loomine ja käigus hoidmine; oma arvukate sõprade kaudu Tallinna ja Tartu kirikute ehitusprojektide toetamine; tema sõprade finantseerimisel eestikeelsete Uute Testamentide trükkimine; mitmed evangelismialased seminarid meie inimestele. Pastor Wes Griffin, kellest sai EMK Teoloogilise Seminari asutaja, saadeti ka Ed. Fox'i poolt meile. Ed. Fox'i sõprade ringi kuulus ka pastor John Trundle, kellest sai Eesti Sõprade ringi asutaja.

Kuid ei saa märkimata jätta ka Ameerika *General Board of Global Ministries* suurt finantsilist abi meie kiriku ehitamisel. Selles Jesaja 45. peatükis, kus Jumal lubab uksi avada ja raudriive katki raiuda, lubab Ta veel pimeduse varjust varandusi ja peidupaikadest aardeid. Kui lugeda kokku üksnes Tallinna ja Tartu pühakodade ehitusteks Ameerika õdede ja vendade poolt saadetud finantsid, siis on see ligi 4 miljonit dollarit.

Peame olema tänulikud ka meie oma kiriku rahvale, kes toetasid nii materiaalselt kui vaimselt.

Suur tänu arhitektidele Vilen Künnapuule ja Ain Padrikule; sisearhitektidele Vaiklatele; akustikainsenerile pr Madalikule; Riho Purjele, kes noore mehena tegi ära suure töö, olles projektijuht. Tänan orelifondi rahvast, kelle ustava töö tulemusena on kirikus orel. Isiklikult tänan vend Toomas Pajusood, kes püsis minu kõrval ustava kaastöölise ja palvepartnerina.

Veel on palju nimetuid kangelasi, kelle armastusest motiveeritud panust teab üksnes Jumal, kes ligi 27 aastat tagasi julgustas meid sõnadega: „Võtkem kätte ja ehitagem!"

Vennalikult,
OLAV PÄRNAMETS

Agape 25


Foto: erakogu

17. detsember 2020 on erakordse ajaloolise tähtsusega päev. 25 aastat tagasi valmis esimene metodisti kirik pärast sõda, mis ehitati kogu endise suure ja laia nõukogudemaa territooriumil. Tänu Jumalale – selleks ajaks polnud Pärnu enam osaks sellest koledast impeeriumist, kuid sündmuse tähtsust tuleb kindlasti mõõta omaaegses kontekstis. Pealegi sai idee ja ettevõtmine alguse veel siis, kui otsuseid uute ehitiste kohta langetati linna täitevkomitees, mitte volikogus. Nn perestroika võimaldas uusi tuuli ja uut mõtlemist ning koguni uusi tegusid. Seda olukorda kasutas ära Pärnu metodisti kogudus, mis asutati küll juba 1921, kuid kellel polnud kunagi veel oma ajaloos jumalakoda olnud. 1987. aastal alguse saanud läbirääkimised viisid viimaks välja selleni, et Pärnu imeilusas Männi pargis on nüüd kirik ja kristlik keskus.

Kiriku nimeks sai AGAPE. See tol ajal üldsusele veel täiesti tundmatu sõna andis võimaluse kuulutada evangeeliumi iga kord, kui kiriku ehitusest ja missioonist sai kõneldud. Alati kui kiriku nimi jutuks tuli, oli tarvis seda seletada ja öelda, et sõna on pärit Piiblist ning tähendab Jumala tingimusteta armastust kõigi inimeste vastu. Selles ju väljendubki evangeeliumi tuum!

Sellest, kui palju vaeva tuli näha, et ehitust vajalike finantsidega käimas hoida, ei tahaks täna enam kõnelda. Küll aga on tarvis taas meelde tuletada, et me võlgneme tänu lausa loendamatutele inimestele, kes ühel või teisel moel kiriku valmimisele kaasa aitasid. Kuna annetused laekusid paljudest erinevatest maadest, olid ka mitmed riigid (näiteks Rootsi ja Suurbritannia) kiriku pühitsemise teenistusel oma suursaadikutega esindatud. Eesti Vabariigi nimel ütles tervituse tolleaegne kultuuriminister Jaak Allik. Pühitsemise viis läbi piiskop Hans Växby.

Hoone arhitekt on Ilmar Klammer, ehitas Pärnu firma Eston. Projekti juhiks läbi kogu ehitusprotsessi oli Tani Roos.

ÜLLAS TANKLER,
Pärnu Agape kogudus

Vähetuntud ja huvitavaid faktikilde Agape sünniloo ümber:

- Eesti Entsüklopeedia (end ENE) 1994. a väljaanne nimetab VII köites Pärnu linna kohta käivas artiklis ka Agape ära ja see on märgistatud Pärnu suuremal kaardil nr 1 all.
- Helmut Oruvee, kelle teadustööle toetus näiteks Tallinna laululava akustiline ekraan, nõustas Agape kirikusaali akustika väljatöötamisel.
- Kokkuleppe kohaselt pidi kiriku nurgakivi asetamise tseremooniale tulema ka vabariigi President Lennart Meri, kelle tööplaanidesse tuli viimasel hetkel ootamatu muutus ja ta pidi välismaale minema.
- 1996. a märtsis anti Agape kirikukeskusele Pärnu linna aasta kultuuripreemia.
- Ajakirja „Kroonika" kõige esimene number 10. jaanuaril 1996 kajastas Agape valmimist pealkirja all „Pere, kes ehitas kiriku".
- Kiriku ehituse käigus saadeti 1993. a Pärnus linna postkastidesse kokku 15 000 küsitluslehte arvamuste kogumiseks Agape tähenduse ja eesmärkide kohta. Täidetud lehti saadeti postiga tagasi 1300, sealjuures 730 inimest kirjutas küsitluslehele oma isikliku arvamuse.
- Esimesel aastal pärast avamist (1996) toimus Agape kirikus üle 50 kontserdi.


Foto: Agape fotokogu

Külalised Agape avamisel.

Viitka koguduse matkapäevad

Taevad jutustavad Jumala au ja taevalaotus kuulutab tema kätetööd. Psalm 19:2


Foto: Luule Tasso

Meenikunno rabamatkal.

Meie armsal Eestimaal leidub üllatavalt palju matkaradu. Kõik need pakuvad piisavalt avastamisrõõmu, silmailu ning põnevust. Retk loodusesse paneb meid ka rohkem mõistma Jumala loodut meie ümber. Viitka koguduse pere on juba mitmel aastal ühiselt oma kodukanti ja selle ümbrust avastamas ning inspiratsiooni ja tervist kogumas käinud.

2019. aasta sügisel käisime sõpradega Rõuges, sel suvel käisime Kütiorus ning mõte sügisesest rabamatkast tekkis meie kogudusel juba suve lõpus, pärast meie 20. aastapäeva tähistamist. Ja nagu ikka, kutsusime ühisele matkapäevale kaasa ka teisi meie piirkonna metodisti kogudusi ja sõpru.

Nõnda saigi ühel oktoobrikuisel laupäeval teoks elamusterohke matkapäev Meenikunno Rabas Võru- ja Põlvamaa piiril. Meenikunno on kindlasti koht, kuhu tasub tulla sügisest rabalooduse ilu nautima ja energiat ammutama. Saime uurida põhjalikult taimi ja muud loodust, jälgida omanäolist rabamaastikku ja -järvesid ning usume, et igaüks leidis midagi põnevat. Saime maitsta rabavett ja teha palju pilte. Oleme kogenud, et need matkad liidavad meid. Tunneme ära tugeva osadussideme ja ühishingamise ning õpime rohkem mõistma ja märkama nii looduses kui ka meis endis toimuvat – see on väga põnev, inspireeriv ja kosutav. Jumal õnnistas meid ka sel korral eriliselt ilmaga.

Alustasime matka Päikeseloojangu Maja juurest ning jalutasime Liipsaare 11-meetrise vaatetorni juurde, kust avaneb vaade üle raba ja soosaarte. Kõige pisem osaline matkal oli 2-aastane Eliise, kes ka ise tornis käis. Hiljem saime onnikeses küünlavalgel kõik koos keha kinnitada ning sõime näiteks fooliumis küpsetatud kartulit. Saime koos pühakirja lugeda, palvetada ja laulda. Pärast ametliku osa lõppu ajasime veel lõkke ääres juttu ja küpsetasime vahukomme.

Kuna see matk oli väga huvitav, siis ootame põnevusega juba järgmise aasta matku. Iga kord on sellel ettevõtmisel ka uusi tulijaid – see on hea võimalus uusi sõpru leida. Kõik osalised olid tublid ja usume, et said rabast võrratult kauni elamuse.

Võtke aega ja tahtmist liikuda meie imelises looduses!

LUULE TASSO ja MERLIN METSLA,
Viitka kogudus

Kilekotivaba kuu

Eelmises Koduteele numbris esitas EMK noortetoimkond väljakutse oktoobrikuus kilekottideta hakkama saada. Loodetavasti pani see üleskutse mõtlema sellele, kui palju me igapäevaselt kilekotte kasutame ja sellega Jumala loodule kahju tekitame. Loodame, et metodistid ei piirdu üksnes kilekottide kasutamise piiramisega, vaid väljendavad Jumala loodust hoolimist oma elustiilis ja suhetes, kandes heaperemehelikult hoolt selle eest, mille Jumal on meie kätesse usaldanud.

Räpina koguduse liige Tanel Paju: „Olen püüdnud oktoobrikuu elada kilekotivabalt. Mulle sobivad väga hästi paberkotid.

Ühel korral poes kassasse jõudes avastasin, et minu harjumuseks saanud paberkotti polegi võimalik osta. Küsisin siis müüjalt, et „Vabandage kas teil paberkotti polegi? Oktoober on ju kilekoti vaba!“

Vastuseks sain üllatunud pilgu osaliseks ning müüja ütles: „Kui teil kotti on vaja, siis võtke! Kotid on seal!“ Valikus olid vaid kilekotid. Laiendasin müüja silmaringi sõbralikult kilekotivaba oktoobrikuu teemal ja lahkusime sõpradena. Kilekotti ei ostnud, kuid kogemuse võrra sain rikkamaks. Poodi võiks minna ikka oma kott taskus. Varustame siis ka oma autod taaskasutatavate kottidega.“

Metodistid tegemas rehabilitatsioonitööd

Tallinna Uue Alguse metodisti koguduse liikmete eestvedamisel tegutseb neli kristlikku rehabilitatsioonikeskust alkoholi- ja narkosõltuvuses inimestele. Rehabilitatsioonikeskusi haldab sihtasutus Heategevusfond Taastõusmine, mida juhib EMK ordineeritud vaimulik ja EMK Teoloogilise Seminari vilistlane Jarl Šapovalov. Jarl elab koos naise ja kolme lapsega Albu rehabilitatsioonikeskuses ning tema elu on eeskujuks neile, kes on tulnud rehabilitatsiooniprogrammi. Ta tegeleb inimestega, keda ühiskonnas sageli peetakse lootusetuteks, ohtlikeks ning kõrvaleheidetuteks. Jarli ja tema meeskonna pühendunud töö tulemusena on paljud ühiskonna heidikud saanud abi, et elada täisväärtuslikku elu.

Intervjuu Jarl Šapovaloviga viis läbi EMK Tallinna koguduse administraator Vitali Baranov.



Foto: rehabilitatsioonikeskuse pildikogust

Vitali Baranov intervjueerimas Jarl Šapovalovit.

Kuidas tekkis mõte rajada rehabilitatsioonikeskusi ja kuidas kõik alguse sai?

Mul endal oli probleem narkosõltuvusega ja käisin Venemaal Leningradi oblastis rehabilitatsioonikeskuses taastusravil. Eestisse jõudes kohtusin pastor Stanislav Ossipoviga, kes nägi siin rehabilitatsioonikeskuse rajamise vajadust, sest Eestis on palju narkomaane ja alkohoolikuid. Viis aastat palvetasime selle eest ja otsisime sobivat kohta. Avasime ühe rehabilitatsioonikeskuse, kuid sel korral keskuse käivitamine ei õnnestunud. 2002. aastal saime tühjana seisva talu Derek Prince'i misjoniteenistuse meie piirkonna juhilt Valeri Solinilt. Esimese seitsme aasta jooksul maksis ta kõik arved ja aitas meid keskuse rajamisel. See on olnud meile õnnistuseks, sest alguses oli raske nii toidu kui ka kõige muuga.

Praegu on meil kaks rehabilitatsioonikeskust (Albus ja Aseris), mis võimaldavad alkoholi- või narkosõltuvuses olevatele inimestele tasuta hingelist ja psühholoogilist rehabilitatsiooni statsionaarsetes tingimustes. Lisaks on kaks adaptatsiooni- ehk kohanemiskeskust (Tallinnas ja Kohtla-Järvel), mille eesmärk on õpetada suletud keskkonnas elanud rehabiliteerituid iseseisvalt ühiskonnas elama.

Miks kannab teie rehabilitatsioonikeskusi koondav sihtasutus nimetust „Taastõusmine“?

See nimi sümboliseerib inimese sündimist uueks eluks Kristuses Jeesuses. Omadega põhjas olev inimene tõuseb ja muutub teistsuguseks tänu usule Jeesusesse Kristusesse. Inimene ei saa ise ennast muuta. Alles siis, kui Jumal on selles muutumise protsessis sees, toimub taastamine ja uuestisünd.

Kellele rehabilitatsioonikeskused mõeldud on ja kui paljusid olete saanud 18aastase tegutsemisperioodi jooksul aidata?

Keskused on mõeldud kõigile inimestele, kes kannatavad ükskõik milliste keemiliste sõltuvuste all. Praegu on koroonapandeemia tõttu rehabilitatsioonikeskustes olevate inimeste arv veidi vähenenud: Albus on 8 inimest, Aseris 9, kohanemiskeskustes 4 inimest.

18 aasta jooksul on rehabilitatsioonikeskustesse abi saamiseks pöördunud üle 1000 inimese, neist üle 500 inimese on läbinud kogu programmi. Tegutsemisaja jooksul on meil olnud umbes 20–30 inimest, kes olid sõltuvuses antidepressantidest.

Statistika kohaselt pooled inimestest, kes on läbinud kogu programmi, elavad praegu täisväärtuslikku elu ilma sõltuvusaineteta.

Milline on rehabilitatsioonikeskuste igapäevaelu ja milliseid meetodeid kasutatakse inimeste sõltuvustest välja aitamiseks?

Meie rehabilitatsioonikeskuse talu on nagu klooster. Peame seal loomi, mesilasi, lambaid, küülikuid, parte ja kanu. Talus toodame endale toitu. See on nagu tegevusteraapia. Kui alkohoolikud ja narkomaanid lihtsalt lebavad palatis ja ei tee midagi, siis on see katastroof. Neil on peas palju halbu mõtteid. Paljud psühholoogid on märganud, et loomadega suhtlemine ja nende eest hoolitsemine avaldavad positiivset mõju inimestele, nende psüühikale.

Hommik algab jumalateenistusega kell 8. Suhtleme ja arutleme erinevatel teemadel. Seejärel sööme hommikusööki.

Igaühel on päeva jooksul oma kindlad tööülesanded. Need on peamiselt seotud taluga.

Pärastlõunastel aegadel ja nädalavahetustel käib meil jumalateenistustel sageli külalisi.

Lisaks tegevusteraapiale korraldame pühade ajal loovaid üritusi, kus on näidendeid ja muusikanumbreid, kus meie mehed osalevad.

Taastusravi käigus saavad paljud loomade hooldamise ja nende eest hoolitsemise kogemuse, paljud lähevad pärast programmi lõpetamist farmidesse tööle. Meie keskustest tulevad parimad töötajad, kes oskavad tööd teha.

Kuidas kristlikud rehabilitatsioonikeskused erinevad teistest rehabilitatsioonikeskustest?
Sarnasusi on palju, kuid põhierinevus on see, et me kuulutame Jeesust Kristust. Usume, et kui Jeesus tuleb, siis elud muutuvad. Miski muu ei muuda inimest. Võib-olla on inimesi, kes hoiavad reeglitest kinni, kuid nad ise ei muutu. Mõnes koguduses pole isegi arusaama, et inimene peaks sõltuvusest täielikult loobuma. Sellisel juhul ei lahendata probleemi: nad suunavad inimesi mürgisematest ainetest vähem mürgisteni, kuid sõltuvus jääb.

Meie rehabilitatsioonikeskused on nagu tänapäevased kristlikud kloostrid, kus päevad algavad palve ja jumalateenistusega ning lõpevad nõustamistega. Nõustamine on siinsete keskuste töötajate peamiseks ülesandeks. Palve ja vestlus on väga olulised just selleks, et viia inimene Jumala juurde. Kui inimene teab tõde, siis tõde teeb ta vabaks. Sotsiaalabi sellises asutuses ilma Kristuseta on mõttetu. Kui Kristus jõuab südamesse, siis saabub vabadus.

Meie töötajad on kõik vabatahtlikud. Kokku on meil 20 vabatahtlikku, nendest 15 on Uue Alguse kogudusest. Varem maksime töötajatele sponsorite saadetud toetuse abil palka.

Septembris toimus Tallinnas sotsiaal- ja rehabilitatsioonikeskuste jalgpalliturniir, mille võitis Taastõusmise rehabilitatsioonikeskuste meeskond. Mis teile võidu tõi?
Kohal oli 11 meeskonda, peamiselt rehabilitatsioonikeskustest, kuid oli ka meeskond Tallinna vanglast. Eks meil oli õnne, aga osaliselt olid põhjuseks ka oskused. Näiteks Tallinna kohanemiskeskuse juht Matvey mängib igal nädalal jalgpalli. Keegi teine meeskonna liikmetest ei olnud jalgpalli mitu aastat mänginud. Turniirile minnes ütlesime naljatades, et võidame karika ja nii juhtuski. Võitsime väärikalt.

Palun räägi üks lugu, kuidas rehabilitatsioonikeskus on muutnud kellegi elu.
Sergei Tavashov hüüdnimega Narkoša on pärit Narvast. Ta sündis 1970. aastal. Sergei oli umbes 15 aastat narkomaan. Seitse aastat oli ta vanglas, kus ta samuti narkootikume tarvitas. Rehabilitatsioonikeskusesse tuli ta HIV-nakatununa.


Foto: rehabilitatsioonikeskuse pildikogust

Taastõusmise jalgpallimeeskond võidukarikaga.

Kui Sergei oli mõnda aega olnud rehabilitatsioonikeskuses, kontrolliti teda ja selgus, et ta on terve. Usume, et see oli ime. Ta abiellus paar aastat tagasi ning ta sai isaks. Vanglas olijad tunnevad Sergeid ja ta on neile heaks eeskujuks. Ta oli kõige paadunum narkomaan, kuid on nüüdseks juba üle 10 aasta aktiivselt teeninud sõltlastest inimesi. Jumal võtab halvima ja teeb sellest parima.

Mis on rehabilitatsioonikeskuste suurimad murekohad, mille pärast võiksid ajakirja lugejad palvetada ja võimalusel ka abistada?
Ennekõike palume kogudusel alati palvetada päästmise eest. Igal aastal sureb väga palju alkohoolikuid ja narkomaane. Tõenäoliselt on kõige olulisem ja esmatähtis inimeste päästmine, sest lunastus on igavene ja kõik muu on ajutine.

Samuti on alati vaja töötegijaid. Neid, kes tõesti oma elu sellele tööle pühendaksid, ei ole piisavalt. Meie töötegijad on peamiselt need, kes kunagi meie juures rehabilitatsiooni programmi läbisid. Vabatahtlike leidmine on kõige pakilisem ja olulisem vajadus. Vajame inimesi, kes on valmis pühenduma teistele.

Heategevusfondi Taastõusmise tegevuste kohta saate rohkem infot kodulehelt **www.rebcenter.ee** ja Facebookist: **https://www.facebook.com/BFVozrozdenie**.
Annetusi rehabilitatsioonikeskuste toetuseks saab teha SA Heategevusfond Taastõusmine pangakontole: EE752200221019926284.
Jarl Šapovalovi kontaktandmed: jarlshap@yandex.ru, +372 5399 0037.

Vaimulike õppe- ja osaduspäevad

Ligikaudu 30 metodisti kiriku vaimulikku kogunes 9.–10. oktoobril Tallinna metodisti kirikusse õppe- ja osaduspäevadele. Osad vaimulikud kasutasid võimalust osaleda *Zoom*i videoühenduse vahendusel.

Reede õhtul jagas Hans Lahi oma mõtteid julgustamisest, seejärel võeti aega omavaheliseks suhtluseks ning üksteise eest palvetamiseks. Laupäeval jagas Stanislav Ossipov „eluratta" näitel lugusid oma elust, julgustades seadma oma elu erinevates valdkondades eesmärke ning pühenduma nende saavutamisele. Robert Tšerenkov rääkis kogudusest ja väikegruppide tööst, kasutades illustreeriva materjalina Ilja Repini maale.

Vaimulikud kohtusid uue koguduse rajamise meeskonnaga, kes tutvustasid oma plaane ning vastasid esitatud küsimustele. Vaimulikud palusid meeskonnale õnnistust ja Jumala juhtimist.

Lisaks jagati õppe- ja osaduspäevadel informatsiooni ning vaadati üle kiriku uus koduleht, mis peagi saab avalikuks. Loomulikult ei puudunud õppepäevadelt ka hea söök ja omavaheline suhtlus.

Vaimulike osaduspäevadel osalenud kirjeldasid toimunut kui avatud õhkkonna ja inspireerivate ettekannetega sündmust.

MARJANA LUIST



Foto: Marjana Luist

Uue koguduse rajamise meeskonna eest palvetamine.

Kristlik sõnum igaks päevaks

PÄEVASÕNA
KRISTLIK SÕNUM IGAKS PÄEVAKS

Metodisti kiriku väljaanne Päevasõna on eesti keelde tõlgituna ilmunud juba 29 aastat.

Selle ingliskeelne originaal (*The Upper Room*) ilmus esmakordselt 85 aastat tagasi ühe USA metodisti koguduse ettevõtmisel. Tänaseks on sellest väikesest algusest kujunenud oikumeeniline ja rahvusvaheline organisatsioon, mis teenib kristlasi igapäevaselt kõikjal maailmas.

Päevasõna piiblitekstid ja erinevate inimeste vaimulikke kogemusi kajastavad lühilood on kinnitanud paljude aastate jooksul miljonite lugejate usku ning aidanud neid kasvada järjekindlas palveelus.

Toimetuse sooviks on, et Päevasõna igapäevaste mõtiskluste autorite hulgas oleks enam kristlasi meie endi seast. Eesti autorite kaastöö kõigist kristlikest kirikutest on väga teretulnud. Meie inimeste vaimulikud kogemused on unikaalsed ja julgustavad nii meile endile kui paljudele lugejatele mujal maailmas. Kaastööd tõlgitakse inglise keelde ja avaldatakse ka rahvusvahelistes väljaannetes.

Kaastöö peaks järgima Päevasõna formaati, st peaks sisaldama PIIBLI kirjakohta, millega seostub autori isikliku vaimuliku kogemuse, mälestuse või mõne tähendusrikka sündmuse kirjeldus. Sellele lisandub PÄEVA MÕTISKLUS ühes lauses, eelnevaga seostuv PALVE ja PALVE TULIPUNKT. Kogu kirjutis võiks mahtuda poolele A4 lehele. Selline kirjatöö on jõukohane igale kristlasele, kes on valmis kristlikku sõnumit ligimestega jagama. Toimetus hoolitseb selle eest, et trükki minev tekst oleks keeleliselt korrektne.

Kaastööd palume saata e-posti aadressile: **paevasona@metodisti-kirik.ee** või tavapostiga aadressile: **Päevasõna, Narva mnt 51, Tallinn 10120**.

Eestikeelne Päevasõna ei saa välismaist toetust, seepärast ootame lugejatelt meie kirikule olulise väljaande toetamist nii palvete kui ka võimalusel annetustega.

TARMO LILLEOJA,
Päevasõna toimetaja

Kristlased ja koroona

Koroonaviirus on kirikutes tõstatanud küsimuse, kuidas kristlasena sellesse teemasse suhtuda. Hindrek Taavet Taimla abiga küsisime koroona läbi põdenud kristlastelt, mida nemad sellest viirusest arvavad ja milline on nende sõnum kristlaskonnale. Vastajateks olid Kuressaare nelipühi koguduse liige ja EMK Teoloogilise Seminari tudeng Andra Laum, Tallinna Missio koguduse liikmed Iiri ja Hannes Hermaküla ning brasiillane Maxmiliano Miler, Pilarese ja Rio de Janeiro metodisti kiriku pastor, Cascadura piirkonna superintendent.

Milline on olukord Brasiilias seoses pandeemiaga?

Maxmiliano: Olukord on endiselt murettekitav, sest üle 160 000 inimese on surnud. Nakatunute arv on läinud üle 5 miljoni. Mõned piirangud on sihilikumalt kehtestatud. Aga Jumal tänatud, et *Covid19* nakatunute arv on hetkel vähenemas.

Kuidas kirik reageerib ja mida Jumal teie arvates kõige selle keskel teeb?

Maxmiliano: Kirik vastab palves. Lisaks palvetamisele oleme hoolitsemas nende eest, kes on selles pandeemias kannatanud. Ja kõige selle keskel oleme olnud tunnistajaks sellest, et Jumal on koos meiega. Nõnda nagu tõotas, on ta „iga päev meie juures maailma ajastu otsani“ (Mt 28:20)

Kristlane usub, et Jumal võib hoida haiguste ja õnnetuste eest. Mil määral kogesid oma turvalisust enne nakatumist?

Maxmiliano: Selles langenud maailmas on haigusi ja jõuetust. Kuid me loodame alati usule Kristuses Jeesuses, mis meid tugevdab. Ma usun, et Jumala sõna annab meile suure kindluse. Nagu Psalm 121:5 ütleb: „Issand on see, kes hoiab sind.“ Aga kui ka kurjus meid mõjutab, mõistame, et Jumalal on „määratud aeg kõigeks taeva all“ (Kg 3:1b).

Iiri: Enne koroonasse haigestumist tundsin ennast suhteliselt muretult, ei pidanud väga võimalikuks, et mina sellesse viirusesse haigestun. Ma ei arva, et oleksin olnud selles suhtes väga kõvas usus, lihtsalt muretu. Siiski olen ma alati uskunud, et Jumal tervendab ja hoiab. Olenemata sellest, mis minuga juhtub või ei juhtu, on Jumal ustav.

Hannes: Piibel ütleb, et Jumal on alati meiega ega jäta meid kunagi maha. See ongi minu turvalisus ja kindlus. Selles maailmas on meil kõigil tegemist probleemidega, aga kristlastel on samade probleemide keskel üks salarelv – kui Jumal on meie poolt, kes saab meie vastu! Olgu see siis surm või koroona.

Kristlane usub, et Jumal lohutab ja tervendab. Kirjelda, kuidas kogesid Jumalat nakatudes ja haiguse kestel.

Maxmiliano: Minu kogemus Jumalaga sel perioodil oli üleloomulik. Veetsin 17 päeva haiglas, ja 15 päeva intensiivraviosakonnas raskes seisundis. Olen kogenud erakordset hoolitsust Jumalalt ja ka inimestelt. Mul oli üle maailma suurel hulgal eestpalvetajaid. Kasutan võimalust ka siinkohal teid, eestlasi tänada! Ma läbisin surmavarju oru, aga mu Jumal oli minuga. Halleluuja! Kogesin kõigepealt meie Imelise Jumala puudutust, ja ka vendade ning sõprade osadust. Eriti tänulik olen oma ilusa naise Luciana Mileri eest, kes mobiliseeris kõik need eestpalvetajad ametisse. „Headus ja halastus järgivad mind (portugali keeles „jälitavad mind“) iga päev mu elu lõpuni“ (Ps 23:6). See salm väljendab, mida ma olen kogenud.



Foto: erakogu

Maxmiliano Miler.

Iiri: Juba haigestudes palusin ja võtsin uskuda, et põeme kergelt.

Hannes: Alguses oli positiivse testi tulemuse teadasaamine paras põnts. Ikka mõtled, et ega see minuga ei juhtu, kuigi tead, et oht luurab iga nurga taga. See-

sama jumalik vaimne tasakaal, mida olen muude raskuste puhul kogenud, aitas seegi kord hädast välja. Ma tean, et minu elu on Jumala käes ja tema kontrolli all. See muidugi ei vabasta mind õigete otsuste tegemisest, aga see annab rahu südamesse. Jumal on troonil, mina olen tema laps, ma ei pea kartma.



Foto: Tiina Kukk

Hannes ja Iiri Hermaküla.

Andra: Ma sain *Covid*-nakkuse sellisel perioodil, kus inimesed ei olnud veel enesele teadvustanud tõelist pandeemiaohtu. See oli märtsi alguses käesoleval aastal. Ma tundsin ennast enne haigestumist väga turvaliselt, ma ei tunnetanud seda, et nakatumine võiks mind reaalselt puudutada. Olid esimesed märgid ja mõned haigestunud, kuid mis täpselt toimub, ei olnud ma enesele üldse teadvustanud. See nakkus jäi minust niisama kaugele kui linnugripp või Zika viirus. Ma ei mõelnud ka enne nakatumist sellele, et vajaksin erilist Jumala kaitset, et mu tervis oleks kuidagi ohustatud. Minu jaoks toimus kõik teistsuguses järjekorras: kõigepealt haigeks jäämine, siis alles isolatsioonis olles vaatasin uudistest ning kuulsin tuttavatelt ja töökaaslastelt, mis tegelikult väljaspool minu kodu toimub. Saaremaa jäi tervenisti isolatsiooni ja Kuressaare linn tühjenes inimestest. Kodus olles olin ka esimestel haiguse päevadel väga enesekindel, palve aitab, paar päeva ja olen jälle vormis, terve ning lähen tööle tagasi. Aga siin ma näen vahet – ma olin tahaplaanile jätnud Jumala tervendava väe ning toetusin vaid enese palveelule ja meelevallale, et võita haigus. Järgnevate haiguspäevade vältel ma olin küll halva enesetundega ja kõrges palavikus, kuid mu meeleolu oli üldiselt positiivne, igapäevases lootuses, et homme on parem. Olin täielikus isolatsioonis. Aga Jumal hakkas mu suhtumises tegema korrektuure. Ma avastasin, et ma ei palveta, ma ei suutnud, ma ei saanud aru, milles on probleem. Palveosa mu päevas oli justkui kinni kaetud, Jumal jäi kaugeks. Ma ei leidnud sellist osadust ja Jumala ligiolu, millega olin harjunud. Kuid kui möödunud oli juba kaks nädalat ja seisund ei paranenud vaid olukord muutus raskemaks, siis tekkis hirm. Tundsin hirmu selle ees, mis juhtub, kui ma äkki enam hommikul ei peaks ärkama, mu läheduses ei olnud ühtki inimest, olin üksi. Ja alles hirmus, jõuetuses ja viletsuses, kui nii võib selle olukorra kohta öelda, tuli alandlikkus ja mõistmine, et ma omaenese jõust ei suuda mitte midagi korda saata, kõik, mis minus ja mu elus on, on ainult Jumala armu läbi. Mul pole mingit meelevalda haigusele vastu seista. Tekkis see murdepunkt, kus ma ütlesingi otse, vaevaliselt Issanda poole pöördudes, et Jumal aita mind, tõsta mind püsti, ja kanna edasi, ma ise ei jaksa enam. Selline pöördumine ei olnud mu jaoks kerge, imestan siiani, mis oli takistuseks, et mulle Jumala poole hüüdmine nii raske oli. Aga väljendus „ma ise ei jaksa enam“ ütleb kõik – võitlesin omast jõust, mina ise tahtsin muutust tuua oma tervenemisse. Möödus veel paar päeva, kuni tervis hakkas näitama taastumise märke. Aga sellest murdepunktist alates tundsin jälle, et Jumal on minuga, ma ei ole üksi ning mu jõud hakkas taastuma.

Kristlane usub, et Jumal pöörab kõik heaks neile, kes teda armastavad. Kirjelda, kuidas näed tagasi vaadates, et see kogemus on sinu suhet Jumalaga ja sind isiksusena kujundanud, mida sulle õpetanud?

Iiri: Üldiselt olen tähele pannud, et selle haigusega kaasneb mingi hirm. Võib-olla on see tingitud sellest, et selle viirusega seoses on nii palju teadmatust – kas pärast põdemist saavutan immuunsuse või mitte jne, on küsimused, millele keegi selget vastust tänaseni ei anna. Teiseks on tohutu infotulv, mis ka mitte väga palju seda hirmu ei vähenda. Me oleme kogu aeg selles infomullis: kuuleme koroonanakatunute arvust eile, täna, homme, jutt vaktsiinist, reisimisest ja mittereisimisest jne jne. Ühesõnaga, kas me tahame või mitte, see viirus oma tagajärgedega on meil kogu aeg kõrvus ja silme ees. Ja see tekitab inimestes hirmu. Sellele hirmule saab aga vastu seista ainult Jumala sõnaga. Ja Jumala sõna silme ette seades iga päev. Ei piisa sellest, kui oleme päevade kaupa koroonainfo tulvas ja siis loeme nädala lõpus pühapäeval kirikus paar kirjakohta. Sellest ei piisa meie usu kasvamiseks ja hirmu vastu seismiseks. Mõni päev on üldse targem raadio kinni panna ja tuletada meelde, mida on Jumal öelnud. Kõik see, mida Ta on oma sõnas öelnud enne koroonat, kehtib ka pärast koroonat.

Andra: See raske aeg õpetas mulle nii mõndagi sellist, mida ehk küll oma mõistusega teadsin, kuid ei olnud kunagi oma elus varem kogenud. Õppisin jällegi sammuke rohkem tundma Jumalat ja iseennast. Teravalt tuleb esile see, kui erinev on raskustest läbi minek koos Jumalaga ja üritamine raskustest oma jõuga läbi minna. Mõistsin, et alandumine Jumala ette võib olla

mu elus lihtsalt sõnad, mida välja ütlen, kuid täiesti lahus teineteisest võib olla mõte alandumisest ja tõeliselt alandumine. Võin lihtsameelselt arvata, et mul on meelevald astuda vastu haigustele ja raskustele, kuid tegelikkuses võin olla Jumala juba kaugele seljataha jätnud ja võitlen üksi. Usun, et õppisin sellest kogemusest.

Ma arvan, et väites „Ma olen kristlane, ma ei jää haigeks“ selles oli minu puhul liigselt enesekindlust ja uhkust. Jumal teab, mida ja kuidas ta meie eludes juhib ja milliseid raskusi meil tuleb ületada. Ja tõesti, kõik tuleb heaks neile, kes Jumalat armastavad.

Haiguse ajale tagasi vaadates mõistan, et Jumal oli kogu aeg minuga, ka siis, kui tundsin et sein on ees ja palvetada ei saa, Ta ei jätnud mind hetkekski maha, olles minuga mu viletsuse tundidel.

Töötades peale tervenemist Kuressaare haiglas, kohtusin lähemalt inimestega, kelle haiguse kulg oli kordades raskem kui minul ja mõistsin ka läbi selle, kui hoitud ja kaitstud ma olin ning kui raskelt võib *Covid* tegelikkuses kulgeda.

Hannes: Kuigi minul läks koroona põdemine suhteliselt kergesti, sain isolatsioonis olles taas kinnitust, et ma sõltun Jumalast. Tänapäeva maailm on stressis, ajad on kiired ja me vajame vaimset tuge. Kui sa pead ennast ühiskonnast isoleerima ja vaatama läbi akna, mida teised inimesed teevad, ei saa kaasa lüüa igapäevaelus, siis saad taas aru, et sinuga on alati keegi, keda mitte ükski vägi ega isoleeritus ei saa ära võtta. Selle turvalise teadmise taaskinnistumine teeb rõõmu.

Maxmiliano: Meil on kombeks mõelda, et meid õpetavad ainult head elukogemused. Aga kui me vaatame Pühakirja ja kui me kogeme kriisiolukordi nagu see, millega ma silmitsi seisin, siis mõistame, et need kõik on õpikogemused. Haiguse ajal ja pärast seda muutus minu suhe Jumalaga veelgi lähedasemaks ja intiimsemaks. Jumal täitis mind oma ligioluga, kui ma voodis olin. Haiglas olek andis mulle võimaluse jagada evangeeliumi medõele, kes oli Jumala juurest eemale läinud. Jumal tuli tema juurde tagasi! Ma tulin sellest haigusest välja mitte ainult füüsiliselt tervena, vaid olles ka terviklikum emotsionaalselt ja vaimselt. Ilma kahtluseta olen igas mõttes tervem kui varem! Oh, tänu Jumalale.

Milliste mõtetega peaks sinu arvates kristlaskond vaatama käesoleva globaalse pandeemia peale?

Hannes: Kristlased peaksid endale meelde tuletama Jeesuse sõnu: ma olin haige ja te ei käinud mind vaatamas. Koroona ajal vaatamas ei saa käia, aga hoolt ja huvi saab muul viisil üles näidata. Telefon ja sotsiaalmeedia on suurepärased vahendid, et ühendust võtta ja küsida: kuidas sul läheb, pakkuda abi, kui koroonahaige ei saa ise asju ajada või poes käia. Ütelda, et ma palvetan sinu pärast. Kristlastest sõprade kõned olid minu jaoks väga toetavad. Kui me üritame ühel või teisel viisil oma ilmalikke tuttavaid kirikuüritustele saada, neid Alfale kutsuda, aga siis, kui neil häda käes, nendega ei suhtle, siis see ei jäta just kõige siiramat muljet meie püüdlustest.



Foto: Veljo Puujalg

Andra Laum.

Andra: Pandeemia on kaasa toonud kogu maailmas haiguse ja surma, massilist töökaotust, osadele lihtsalt ebamugavust, iga inimese elu on kuidagimoodi olnud mõjutatud, kas isiklikult või tuttavate, lähedaste kaudu. Palju segadust põhjustavad inimeste eriarvamused, kuidas haigus levib ja kas seda üleüldse olemaski on.

Järjest tuttavamaks saab inimkonnale see, kuidas viirus käitub, järjest rohkem teame, millest on kasu haiguse leviku peatamisel ja millest mitte. Ma arvan, et kui me iseenese pärast ei tunneks ohtu ega käituks ka vastutustundlikult, siis on siiski oluline kaitsta oma ligimest, kes on meie kõrval. Kui on vaja distantsi hoida, maski kanda ja käsi desinfitseerida, siis kristlane kindlasti ei ole neist kohustustest vabastatud.

Ma tooksin välja Rooma kirja 13:1. „Iga hing alistugu valitsemas olevaile võimudele, sest ei ole võimu, mis ei ole Jumala käest, olemasolevad on aga Jumala seatud. “

Me ei peaks elama hirmus, tõesti, me oleme Jumala lapsed ja Ta toob meid läbi kõigist raskustest. Meil on võimalus palves toetuda Temale isiklikult, palvetada kogu selle keerulise olukorra pärast, uskudes, et kõik on kõigeväelise Jumala kontrolli all ja Tema toob lõpuks lahenduse. Rm 12:12 ütleb: „Olge rõõmsad lootuses, vastupidavad viletsuses, püsivad palves!“

Maxmiliano: Kiriku pilk peab olema võrdne Jeesuse pilguga ja Pühakirja pilguga antud olukorra üle. Ühest küljest ettevaatlik pilk, sest pandeemia on ikka veel möllamas. Samas halastuse ja solidaarsuse pilk ning empaatia nende suhtes, kes kannatavad ja leinavad oma lähedasi. Ometi ka peaks rõõmupilguga vaatama nendele, kes on Jeesuse nimel tervenenud ja haigusest läbi tulnud! Ja et kogu meie perspektiiv tunnistaks Jumala aust! Ma tänan teid privileegi ja au eest, et sa saan teile tunnistada Jumala väest! „Sest Temas, Temalt ja Tema jaoks on kõik asjad. Temale kuulub au igavesti. Aamen!“ (Rm 11:36)

In memoriam Earl ja Margie Greenough

Foto: eakogu



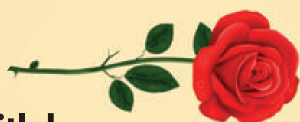
Artur Põld, Margie ja Earl Greenough ning Robert Tšerenkov.

Hiljuti lahkus igavikukoju armas abielupaar ja minu kallid sõbrad – Earl ja Margie Greenough USA-st. Margie lahkus 14. augustil, 85. eluaastal ja ta abikaasa Earl kahe kuu pärast – 13. oktoobril, 87. eluaastal. Nad armastasid väga Eestimaad ja Eesti Metodisti Kirikut. Esimest korda tulid nad Eestisse 90. aastate keskel ja pärast seda tegid oma 20 misjonireisi siia, tuues kaasa erineva suurusega vabatahtlike gruppe, kes enamjaolt tegid remonditöid meie laagris Giideon. Aga Earl ja Margie võtsid aktiivselt osa ka Eesti Sõprade ühingu tööst, Tallinna metodisti kiriku hoone ehitusest ja toetasid ka Tallinna koguduse vene osakonda paljude aastate jooksul.

Minul ja mu perel oli nendega ka väga sügav isiklik sõprus. Earl koos oma suhteliselt väikese kogudusega Mississippis olid need, kes tegid võimalikuks minu õppimise Oral Robertsi ülikoolis USAs. Earl oli see vaimulik, kes laulatas mind ja Amy't. Olen palju kordi viibinud nende kodus, kus mind alati väga südamlikult vastu võeti ja mäletan palju toredaid jutuajamisi, kus Earl jagas minuga oma tarkust 43 aastasest teenimiskogemusest vaimulikuna. Meie vahel oli 23 aastat sõprust, mille eest ma olen Jumalale äärmiselt tänulik.

Seda, kui väga see armas abielupaar armastas Eestit, illustreerib hästi järgnev lugu. Earl ja Margie käisid viimast korda Eestis 2017. a suvel ja mul oli võimalus viia neid ka meie laagrisse, näitamaks, kuidas ehitustegevus areneb hotellikorpuses, sest Earl tahtis väga, et see ehitusprojekt, kuhu ta palju panustas, saaks lõpule viidud. Seal kohapeal olles ütles ta: „Ma palvetan, et kui hea Issand mind siit maailmast ära võtab, siis Ta laseks mul laagrist läbi lennata, et näha, kuidas asjad arenevad.“ Vaatamata oma kõrgele eale, jätkasid nad meie kiriku töö toetamist oma elupäevade lõpuni ja ainult Jumal teab, mis rahasummas või töö- ja palvetundides see kõik kokku väljendub. See armas abielupaar, Earl ja Margie Greenough on jätnud unustamatu jälje minu, minu pere, pastor Artur Põllu ja paljude teiste inimeste ellu. Aga kas Issand täitis ka Earli soovi, seda saame teada siis, kui kohtume ükskord taas kõik koos taevariigis.

ROBERT TŠERENKOV,
superintendent



EMK õnnitleb

1. jaanuar 1971, Rauno Ojassoo (50)

Koguduste aastapäevad

30. jaanuar 1991, Kärsa kogudus (30)

Planeeritud sündmused

10.–17. jaanuar Eesti Evangeelse Allianssi palvenädal
13. veebruar metonoorte noortekas Pärnus
21.–25. veebruar Generation2 teismeliste linnalaager Tallinnas
26.–28. veebruar metonoorte kasvulava
5. märts oikumeeniline naiste palvepäev
19.–20. märts EMK vaimulike osadus- ja õppepäevad
20. märts EMK töötegijate visioonipäev

Koduteel tänab

Eesti Kirikute Nõukogu toetuse eest ajakirja Koduteel kirjastamiseks.

				◯	PIISKOP PILDIL, VENE MISJONI RAJAJA	EURO-TSOON	LIIKLUS-EESKIRI	JUUDA KUNIN-GAS	SILVIA LAIDLA	MEHE-NIMI	MESI-LASTE TOIT	SARNA-SED TÄHED	SÕUDMA	RÖNT-GEN	◯	MEHE-NIMI
				PROHVET TAANIELI UUS NIMI PAABELIS											AMPER / EESTI MALETAJA	
				EMK VENE KOGUDUS										NÄITEKS / ÕPILASE TEATME-TEOS		
				SARNASED TÄHED			AASTA / ROHTTAIM		HÜÜATUS / EHK			LINN SAKSA-MAAL / Kuivatatud aprikoos				
				SOOV SOOME KEELES						… KIVI / HERPES						WESLEY RAAMAT "METO-DISTI …"
◯	ROOMA NR 5	KEEMILISE ELEMENDI VÄIKSEIM OSAKE	KEEL AAFRIKAS … HIILI	KÄSKLUS … MARSS!	HABRAS, PUDE - MURDES / JOOD				HAPNIK / KATELOK		ROUND TABLE EESTI / TALLIUM				IMAGI-NAARÜHIK	
VASTUS																
◯	KOER LASTEK. PUU IISRAELIS 1Aj 14:15				ARVEL-DUS-KONTO / MEETER			RANTŠO … ÄÄRES / RAADIUS								
ENDINE AKADEE-MIIK, IN+NIMI						MEHE NIMI SARNA-SED TÄHED					SAMUTI / SISALDUB KOHVIS			SARNASED TÄHED		
ALGUS, OTS (Ilm 22:13)			IISRAELI LINN Jos 19:30		ARSEEN RURAL KNOW-LEDGE Network			LIND MURDES VIIULDA-JA IN + NIMI					… TOODE ITAALIA JALGPAL-LUR 1938 -2011			
BERUWALA BEACH HOUSE, SRI LANKA							ESMAS-PÄEV / NUMBER		SEE ON KOHTU-TÄITURI SEADUS			RAADIUS NOA PEAKOKA OJA EESNIMI		Uno Oiga TEHISJÄRV HARJU MK		
KAALIUM		ROOMA NR 1000 / ROOMA NR 500		VÕRU PASTOR NIMI + IN TUULE-HOOG						JUTUTUBA / TUND						
… HOONE						LINN HOL-LANDIS / LIND										ENDINE EESTI NÄITLEJA
FOSFOR		VT LINN / JÕGI PAABELIS			TESLA / HIMU, IND		OSMIUM / … SELO, P-MAKE - DOONIAS			NUTITEL. ÜMBRIS LASTE-KIRJANIK IN + NIMI					AMPER / KALI	
HOOV			NÕUD / … SCOTIA KANADAS						EITUS / EESTI HELILOOJA			SOOME SUUSA-KESKUS GUIDO RENI				
UBIN				EMK SUPERIN-TENDENT LÜHEND KIRJAL										SARNASED TÄHED / TÜKKI		
KEEL EUROOPAS								ON INGLISE KEELES / ARSEEN			RIDA / LENNUKI-TÜÜP		TANTAAL / EMK LAAGRI ASUKOHT			TELE-SAADE
ENDINE AUTO-RALLI-SÕITJA					JEREMIJA KODULINN Jr 32:9							KAALEBI TÜTAR Jos 15:16 / KAALIUM				
SPINAL INJURIES ASSOCI-ATION				SETI POEG 1Ms 4:26					OENGO PROJEK-TEERITUD PALVELA					SLOVAK-KIA MAA-KOOD		

Ristsõna koostas Toomas Pajusoo

Lahendajate vahel läheb loosi ajakirja Koduteel aastatellimus 2021.
Ristsõna vastus koos oma andmetega saada 15. jaanuariks e-postiga: koduteel@metodistikirik.ee
või aadressil: Ajakirja Koduteel toimetus, Narva mnt 51, Tallinn 10120.

Igal aastal jälle

Foto: Wikipedia



Sandro Botticelli maal „Jõulud" (*ca* 1473–1475)

Leeni oli jõululugu kuulnud juba mitmeid kordi, see oli talle päris tuttav. Kõik see lauda ja inglite ja karjaste lugu. Aga kui jõulud jälle lähenema hakkasid, mõtles ta selle peale natuke uut moodi. Sest Leeni oli suvel maal olles päris laudas käinud. Ja see ei olnud üldse selline armas valgete lammaste ja helendavate inglite ja lõhnavate heintega koht nagu jõulupiltide peal. Päris laut oli pime, seal oli paha lõhn ja ämblikuvõrgud ja igasugused putukad ja hein tegelikult torkis. See ei olnud kohe üldse niisugune koht, kus Jeesuslapsuke võiks sündida.

Sellepärast hakkas Leeni ühel päeval ema ja isaga rääkima: et kui Maarja ja Joosep tuleksid ja otsiksid kohta ja mitte keegi neid oma koju ei lubaks, siis Leeni oleks küll valmis lubama. Joosep ja Maarja võiks magada tema toas lahtikäiva diivani peal ja Jeesuslapsuke magaks Leeni voodis. Leeni ise võiks võtta oma roosa teki ja minna seniks elutoa diivani peale magama. See ei oleks ju kauaks, sest varsti peaksid Maarja ja Joosep ja Jeesuslapsuke nagunii Egiptusesse minema ja siis saaks Leeni jälle oma tuppa tagasi. Väike mure oleks küll eesliga, teda ju tuppa tuua ei saaks. Leeni pakkus, et äkki võiks eeslile garaažis natuke ruumi teha.

Ema ja isa kahtlesid küll natuke, et Maarja ja Joosep just nende ukse peale koputavad, aga nad olid Leeni plaaniga nõus. Ja Leenil oli kohe selline eriliselt hea tunne südames, et ta nii hea plaani oli osanud välja mõelda. Ta arvas, et Jumalal oleks päris hea meel, kui Jeesuslapsele nii tore tuba pakutakse.

Siis jõudis kätte jõululaupäev ja vanaema tuli külla. Vanaema tahtis kohe emale kööki appi minna, aga ema ütles, et ta on eluaeg juba küllalt jõuluaskeldusi askeldanud ja võib lihtsalt elutoas istuda ja puhata. Nii ta siis istuski seal oma kudumistööga, üsna vaikselt.

Leeni küll ei istunud vaikselt. Jõululaupäev on ju selline päev, kus aeg väga aeglaselt läheb ja õhtu kuidagi kätte ei jõua. Leeni pidi sellepärast kogu aeg uusi mänge välja mõtlema. Isa oli tulnud arvutiga elutoa laua äärde, et „natuke teiste seas olla," nagu ta ise ütles. Aga Leeni oli just hakanud oma raamatuid suuruse järgi ritta panema ja ütles isale ruttu, et tal on praegu kohe tervet lauda vaja, muidu ei mahu kõik raamatud ära. Isa ohkas korra ja läks oma töötuppa tagasi.

Raamatumäng sai üsna varsti otsa ja Leeni vaatas ringi. Ta nägi, et väike vend Peeter oli akna alla põrandale hakanud klotsidest torni ehitama. Just selle koha peale, kus on kõige parem puslet kokku panna. Leeni läks ruttu ja lükkas Peetri klotsid eest ära vaiba peale, et saaks ennast puslega sinna kõige paremasse kohta sättida. Peetri nägu läks küll natuke mossi, sest vaiba peal oli torni palju raskem ehitada, aga ta leppis selle mängukohaga ka.

Leeni pani natuke aega puslet kokku, aga siis nägi aknast, kuidas linnud väljas söögimajas söövad. Ta oli hiljuti märganud, et kui päris akna all hästi suure hooga kätega vehkida, siis lendavad linnud minema. See oli hästi vahva, kuigi isa oli öelnud, et see on lindude nar-

rimine: paned söögi välja, aga lindudel süüa ei lase. Leenile ikkagi meeldis vaadata, kuidas linnud vurinal lendu tõusid. Nii ta siis vehkis korra, linnud lendasid minema, aga tulid varsti tagasi. Ta vehkis veel korra – ikka tulid tagasi. Aga siis viimaks enam ei tulnudki.

Leenile tuli nüüd meelde, et ta peab õhtuks salmi kordama. Selleks ajaks, kui jõuluvana tuleb. Mis võiks olla üks hea koht salmi kordamiseks? Leeni vaatas toas ringi ja nägi vana tugitooli, kus kass Kita oli ennast mõnusasti kerra tõmmanud. See oli just õige koht! Leeni ronis tugitooli ja püüdis Kitat maha nügida, aga Kita ei võtnud vedu. Leeni võttis nüüd Kita käte vahele ja püüdis tugitoolist maha tõsta, aga Kita oli üsna suur ja raske ja peaaegu kukkus käte vahelt maha. Tegi veel solvunult „Kräu!“ ja puges diivani taha peitu. Nüüd viimaks oli tugitool Leeni päralt, ta sai seal laiutada ja salmi meelde tuletada. Oli meeles küll.

Vahepeal oli ema köögist tuppa tulnud; nagu ta ise ütles „et korraks maha istuda ja hinge tõmmata“. Leeni nägi, kuidas ema hakkas ennast mõnusasti oma lemmikpaika diivaninurka sättima ja jooksis kohe sinna: „Emme, emme, ära siia istu, ma pean tegelikult just praegu siia ühe telgi ehitama! Kõigile oma kaisuloomadele! See on kõige õigem telgi koht!“ Ema ohkas korraks ja istus tavalise tooli peale vanaema kõrvale. Seal nad siis jutustasid tasakesi.

Saabus aeg kirikusse minna. Leeni nurises küll natuke, et autos on vähe ruumi, sest vanaema pidi tema ja Peetri juurde tagaistmele mahtuma, aga sõit oli õnneks lühike ja jumalateenistus oli ilus ja pidulik, paljude küünalde ja ilusate lauludega. Varsti jõutigi koju tagasi.

Viimaks ometi oli aeg pidulauda istuda. Nüüd läks nii, et Leeni oli kõige viimane laua äärde tulema – ja mis ta nägi: vanaema oli istunud tema tavalise koha peale! See oli juba liig mis liig. Leeni pistis kõvasti kisama: „See on minu koht!“ Aga vanaema ei läinudki tema koha pealt ära. Vanaema hoopis vaatas Leenile tõsiselt otsa ja ütles: „Lapseke, mis inimene sinust küll kasvab? Sinu elus ei ole ju kellegi teise jaoks ruumi kui ainult sinu enda jaoks!“

Leeni oli väga-väga ehmatanud. Ta oli ju välja mõelnud selle toreda plaani, kuidas ta annab oma toa Maarjale ja Joosepile ja Jeesuslapsukesele ja… Aga siis ta sai aru, et vanaema ei teadnud sellest plaanist midagi. Vanaema oli lihtsalt vaadanud, kuidas Leeni sel päeval oma mänge mängis. Ja vanaema oli näinud, kuidas ta ajas isa ära ja ajas Peetri ära ja ajas linnud ära ja ajas Kita ära ja ajas ema ära ja nüüd tahtis vanaema ka ära ajada…

Õnneks Leeni teadis, mida teha. Ta hüüdis: „Vanaema, vanaema, anna andeks! Ma ei tahtnud sind ära ajada; sa võid küll siin istuda!“ Ja siis sai Leeni aru, et on vaja veel päris mitu korda andeks paluda. „Issi, anna andeks, et ma su laua äärest minema ajasin! Peeter, anna andeks, et ma sind sealt akna alt mängimast ära ajasin! Emme, anna andeks, et ma sind diivaninurgast ära ajasin!“ Leeni läks viimaks Kita juurde, kes oli ennast taas tugitooli magama sättinud ja kelle sabaots hakkas liikuma, kui Leeni lähemale tuli. „Kita, anna andeks, et ma sind tugitoolist ära ajasin!“ ütles Leeni Kitale pai tehes. „Nurr,“ ütles Kita. Lindude käest ei saanud andeks paluda, sest väljas oli juba pime, aga isa arvas, et kui Leeni järgmistel päevadel enam akna all kätega ei vehi, siis linnud saavad aru, et ta andeks palub.

Kõigi tuju oli läinud kuidagi rõõmsaks ja heaks ja nad hakkasid sööma, aga Leeni istus ja vaatas kuhugi kaugusse. Äkki ta ütles: „Mul on selline hea tunne, nagu Jeesuslaps olekski minu voodis magamas. Kas ma võin vaatama minna?“ Isa nägu läks naerule ja ta ütles: „See võib tõsi olla, aga sul pole mõtet vaatama minna, sest sa ei näe teda seal voodis. Sa tegid just praegu oma südame Jeesuslapsele lahti. Aga sa ei pea sellepärast oma roosa tekiga elutoa diivanile magama minema, et Jeesuslaps sinu voodis magab, sa võid oma voodis edasi magada. Jeesuslaps ei aja sind ära. Ta on sinu toas koos sinuga ja on väga rõõmus, et sa oled talle oma elus ruumi teinud.“


Foto: Pexels

MEELI TANKLER,
Pärnu Agape kogudus

Foto: Unsplash



SAADA AJAKIRJALE KODUTEEL OMA LUGU!

Jumal on tegutsemas meie igaühe elus ja koguduses. Soovime ajakirjas Koduteel jagada seda, mida Jumal on teinud ja tegemas metodisti kogudustes ja liikmete hulgas. Selleks, et lood jõuaksid ajakirja veergudele, ootame teilt julgustavaid ja õpetlikke lugusid huvitavatest sündmustest, imelistest palvevastustest, Jumala abist võitlustes ja kõigest muust, mis Koduteele lugejaid julgustaks ning innustaks Kristuses kasvama.
Ühe loo pikkuseks võiks olla ligikaudu pool kuni poolteist lehekülge (1500 kuni 5000 tähemärki koos tühikutega). Loole palume lisada autori nimi ja kogudus, kuhu autor kuulub. Lisaks palume saata ka foto loo autorist ja soovi korral ka sündmusest, millest lugu jutustab. Kui on teada foto autori nimi, palume ka see lisada.

Materjali saatmise tähtajad:
märtsi numbris ilmuva materjali saatmise tähtaeg on **1. veebruar**
juuni numbris ilmuva materjali saatmise tähtaeg on **1. mai**
septembri numbris ilmuva materjali saatmise tähtaeg on **1. august**
detsembri numbris ilmuva materjali saatmise tähtaeg on **1. november**

Materjal tuleb saata e-mailile koduteel@metodistikirik.ee või postiaadressil: ajakiri Koduteel, Narva mnt 51, Tallinn, 10120.

Ajakirja igal numbril on fookusteema.
2021. aasta fookusteemadeks on:
märts – evangeeliumi kuulutamine
juuni – suhted koguduses
september – annid ja teenimine
detsember – misjon

Kui sul on sobivat materjali või soovid fookusteemadel kirjutada, palun anna sellest Koduteele kolleegiumile teada (koduteel@metodistikirik.ee). Ajakirja kolleegiumil on õigus saadetud materjali hulgast avaldatavat materjali valida.

AJAKIRJA KODUTEEL TELLIMINE 2021. AASTAKS

Aastatellimus (4 numbrit) 20 eurot.
Koguduse soodustus: iga kümnes tellimus on tasuta.
Tellimuste vormistamine: koduteel@metodistikirik.ee, telefon 501 2483.
Üksiknumbri hind 5,50 eurot.

PÄEVASÕNA TELLIMINE

Aastatellimus (6 numbrit) maksab 2021. aastal 14 eurot.

Tellimuse saab vormistada kas lähimas postkontoris, kirjakandja vahendusel, OMNIVA tellimuste veebilehel või toimetuse kaudu pangaülekandega tasudes.
Tellimisindeks 01706. Eesti Metodisti Kiriku arveldusarve: SEB Pank, EE641010052004731009, märksõna PÄEVASÕNA.

Tellimuse eest pangaülekandega makstes palume kindlasti saata oma aadress kas kirjalikult toimetuse aadressile Päevasõna, Narva mnt 51, Tallinn 10120 või e-posti aadressile: paevasona@metodistikirik.ee

ISSN 1406-2291